

Profil praktyczny
Raport zespołu oceniającego
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

**Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Angelusa Silesiusa
w Wałbrzychu**

Data przeprowadzenia wizytacji: **26 - 27 stycznia 2021 r.**

Warszawa, 2021 r.

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Sylabusy seminariów dyplomowych zupełnie nie nawiązują do tych dyscyplin, w ramach których lokowana jest specjalizacja.	16
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	20
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	25
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	32
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	34
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	36
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	38
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	40
Zalecenia	41
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	41
5. Załączniki:	42

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący dr Bogdan Dziobkowski, członek PKA

członkowie:

- 1 prof. dr hab. Piotr Chruszczewski, ekspert PKA
2. dr hab. Ewa Kujawska-Lis, ekspert PKA
3. Joanna Śledzik, ekspert ds. pracodawców
4. Joanna Maruszczak, ekspert ds. Studenckich
5. Ewelina Dyląg-Pawłyszyn - sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Pierwsza ocena została przeprowadzona w roku 2014 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Prezydium PKA nr 543/2014 z dnia 4 września 2014 r.).

Bieżąca wizytacja została przygotowana i przeprowadzona w trybie zdalnym zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej, której dokonuje Polska Komisja Akredytacyjna. Zespół oceniający poprzedził wizytację zapoznaniem się z raportem samooceny przedłożonym przez władze Uczelni, odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i Jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Dokonano także podziału zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z władzami Uczelni, zespołem przygotowującym raport samooceny, studentami, Samorządem Studenckim, przedstawicielami studenckich kół naukowych, nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości i funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Ponadto podczas wizytacji przeprowadzono hospitację zajęć oraz weryfikację bazy dydaktycznej i biblioteki wykorzystywanej w realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów. W toku wizytacji zespół oceniający dokonał przeglądu losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przedłożonej dokumentacji. Przed zakończeniem wizytacji dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi, o których zespół oceniający poinformował władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	językoznawstwo 57% literaturoznawstwo 6% nauki socjologiczne 5% nauki o komunikacji społecznej i mediach 32%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 pkt. ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	960 godzin/ 32 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>język angielski w biznesie i administracji</i> <i>język angielski w turystyce</i> <i>nauczycielska (likwidowana)</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	73	--
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1759	--
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	148 ECTS	--
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	119 ECTS	--
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54 ECTS	

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia, specjalność filologia angielska (profil praktyczny), w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu zakłada wyposażenie wszystkich absolwentów w biegłą znajomość języka obcego (angielskiego) na poziomie C1, rozwinięcie kompetencji interkulturowych umożliwiających zrozumienie i poszanowanie innych kultur, wyposażenie w wiedzę teoretyczną z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, historii krajów angielskiego obszaru językowego oraz nauk o komunikacji społecznej i mediach. Koncepcja kształcenia w założeniu przewiduje indywidualne nastawienie do studenta oraz bardzo bliskie relacje z wieloma przedsiębiorstwami, bowiem od dwóch lat Uczelnia przygotowuje absolwentów do odnalezienia się na lokalnym oraz globalnym rynku pracy, stąd wprowadzono od roku akad. 2018/2019 specjalizację *język angielski w biznesie i administracji* oraz od roku akad. 2019/2020 specjalizację *język angielski w turystyce*. Wygaszana jest specjalizacja *nauczycielska*, która jest tylko na trzecim roku studiów I stopnia. Koncepcja i cele kształcenia są tylko częściowo zgodne ze strategią Uczelni i polityką jakości. Uczelnia kształcąc na kierunku filologia o profilu praktycznym obejmuje zakresem swych działań dyscypliny: językoznawstwo – jako dyscyplinę wiodącą (57%), literaturoznawstwo (6%,), nauki socjologiczne (5%,), nauki o komunikacji społecznej i mediach (32%,). Z założenia, przedstawionej koncepcji kształcenia podporządkowane są poszczególne cele uczenia się, które podkreślają istotność przygotowania absolwenta do realizacji zadań „z zakresu specjalistycznego języka biznesowego i organizacji pracy w biurze, przekładoznawstwa, technik negocjacji i prezentacji oraz kreowania wizerunku firmy (specjalizacja: *język angielski w biznesie i administracji*)” oraz „praktyczne przygotowanie do realizacji zadań z obszaru turystyki, pilotażu, zarządzania oraz technik psychospołecznych (specjalizacja: *język angielski w turystyce*)”. W założeniu, mając na uwadze koncepcję kształcenia Uczelni, absolwenci kierunku powinni znajdować zatrudnienie w instytucjach samorządu lokalnego, w firmach i korporacjach, jednostkach projektowych, gospodarczych i administracyjnych, jak też w wydawnictwach i mediach elektronicznych.

W kontekście koncepcji kształcenia prowadzonego na Uczelni przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych jest mało zasadne. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku nie jest wystarczająco specyficzna przy uwzględnieniu proponowanych specjalizacji zawodowych: *język angielski w biznesie i administracji*; *język angielski w turystyce*; koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku zbyt mało precyzyjnie określa też katalog zawodów i miejsc, w których absolwenci mogą znaleźć zatrudnienie po ukończeniu studiów.

Nie założono żadnego zróżnicowania efektów uczenia się w zajęciach z modułu nr 2. (*praktyczna nauka języka angielskiego*) realizowanych etapowo, nie założono też żadnej progresji wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, bowiem na kolejnych etapach – oddzielnie zaliczanych i ocenianych – student osiąga identyczne efekty uczenia się i, co więcej, jest za to samo wielokrotnie oceniany. Powyższa uwaga dotyczy niemal wszystkich zajęć realizowanych etapowo z zakresu praktycznej nauki języka angielskiego. Ponadto, rzadko kiedy efekty uczenia się odpowiadają 6. poziomowi PRK, dla przykładu: w module nr 3. przedmiot: *gramatyka kontrastywna* (rok III, sem. 5) – P_W01 „posiada podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu studiów porównawczych”, przedmiot: *lingwistyka stosowana* (rok III, sem. 5) – P_U01 – „wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu lingwistyki stosowanej”; w module nr 4. przedmiot: *historia rozwoju ekonomicznego krajów anglojęzycznych* – P_W01 – [student] zna główne wydarzenia kształtujące ekonomię”; przedmiot (realizowany na III roku, sem. 5):

wiedza o społeczeństwie i instytucja angielskiego obszaru językowego – P_W01 – „student ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i podstawową orientację we współczesnym życiu kulturalnym, związane z filologią angielską”; w module nr 5. przedmiot: *język angielski w mediach* – P_W01 – „student ma podstawową wiedzę na temat najważniejszych kierunków rozwoju współczesnych mediów (...)”, przedmiot: *język angielski w Public Relations* (rok III, sem. 5) – P_W01 – „[student] zna podstawową terminologię w wybranym języku obcym obejmującą dziedziny nauki właściwe dla studiowanego kierunku”).

Dominantą koncepcji kształcenia - zgodnie z przyjętą strategią rozwoju Uczelni na lata 2016-2025 - jest kształcenie studentów na kierunku filologia o profilu praktycznym, które jest oparte o rozbudowany system praktyk zawodowych, uwzględniających specyfikę i potrzeby środowiska lokalnego. Oferowane przez Uczelnię specjalizacje zakładają zorientowanie celów kształcenia studentów na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Stwierdzono, że w oparciu o współpracę z interesariuszami zewnętrznymi Uczelnia oferuje studentom bogate możliwości odbycia praktyk zawodowych, z których studenci chętnie korzystają realizując odpowiednie efekty uczenia się. Powiązanie oferty kształcenia z potrzebami rynku pracy jest wynikiem wewnętrznych analiz przeprowadzonych w jednostce po poprzedniej ocenie PKA, jak i konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Powiązanie oferty kształcenia z potrzebami rynku pracy jest wynikiem wewnętrznych analiz przeprowadzonych w jednostce po poprzedniej ocenie programowej, jak i konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Rekomenduje się rozwinięcie listy zawodów oraz uszczegółowienie miejsc pracy, w których absolwenci znajdują zatrudnienie w otoczeniu społeczno-gospodarczym Uczelni.

O ile ogólnie przedstawione efekty uczenia się dla kierunku sygnalizują powiązanie wiedzy z jej praktycznym zastosowaniem, to nie można tego powiedzieć o specyfikacji opisującej szczegółowo efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć. W związku z tym zauważalna jest znaczna przewaga efektów uczenia się związanych z wiedzą ogólnoakademicką, a umiejętnościami i kompetencjami społecznymi o praktycznych zastosowaniach, których jest tylko bardzo niewielki procent w przedstawionych pod ocenę efektach uczenia się poszczególnych zajęć.

Sprawia to wrażenie, iż profil zajęć proponowanych przez Uczelnię ma *de facto* charakter bardziej ogólnoakademicki niżli praktyczny, bowiem już w kierunkowych efektach uczenia się uderza niezwykle duża ilość efektów uczenia się powiązanych z wiedzą (17, tj. aż 40,4%) w stosunku do umiejętności (18, tj. 42,8%) oraz kompetencji społecznych (7, tj. 16,6%), a domeną kierunku o profilu praktycznym powinny być przecież zawsze umiejętności oraz kompetencje społeczne specyficznie określone i ukierunkowane na otoczenie społeczno-gospodarcze.

Cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, tylko w niewielkim stopniu uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej i są zorientowane na zakładaną realizację profilu praktycznego. Podsumowując, można stwierdzić, że efekty uczenia się nie uwzględniają w odpowiedniej mierze umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności zawodowej właściwej dla ocenianego kierunku.

Rekomenduje się zrewidowanie przez Uczelnię proponowanego profilu zajęć w taki sposób, aby uwzględnione zostały w odpowiedniej mierze umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne ukierunkowane na otoczenie społeczno-gospodarcze, co będzie miało niewątpliwe przełożenie na zwiększenie jakości kompetencji i poszerzenie zakresu możliwości adaptacji absolwentów kierunku do warunków zatrudnienia.

Kierunkowe efekty uczenia się nie nawiązują w żaden sposób do jakiegokolwiek działalności zawodowej absolwenta kierunku, a ponadto niektóre z nich są sprzeczne z wytycznymi dla charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji, bowiem wszystkie efekty uczenia się na tym poziomie powinny być osiąmane w stopniu zaawansowanym, a nie podstawowym, czy ogólnym. Efekty uczenia się wielu realizowanych w Uczelni zajęć realizowanych etapowo są błędnie skonstruowane. Dla przykładu: efekty uczenia się dla zajęć *fonetyka* na różnych semestrach, i co więcej, na różnych latach studiów są takie same: *fonetyka 1*, I rok, sem. 1; *fonetyka 2*, I rok, sem. 2; *fonetyka 3*, II rok, sem. 3". Podobnie rzecz się ma też z zajęciami *rozumienie ze słuchu*, *konwersacje*, *słownictwo*, *czytanie ze zrozumieniem*, *analiza tekstu*, *zintegrowane sprawności językowe*. Efekty uczenia się są błędnie opisane w kartach przedmiotów z zakresu zajęć praktycznej znajomości języka podobnie, jak efekty uczenia się opisane w kartach przedmiotów w ramach dyscyplin określonych jako podstawowe dla ocenianego kierunku, jak np. *Metodologie badań językoznawczych/literaturoznawczych* [rok II i rok III / sem. 4 i sem. 5], których szczegółowe efekty uczenia się są niemal identyczne.

Bardzo często dostrzec można, iż nie założono absolutnie żadnego zróżnicowania efektów uczenia się w przedmiotach realizowanych etapowo. Zakładane efekty uczenia się są w całości kopiowane w kartach przedmiotu zaplanowanego na kilka semestrów (por. np.: *fonetyka 1*, I rok, sem. 1, proponowana lit. podstawowa z lat: 2006, 2000 oraz 2005; *fonetyka 2*, I rok, sem. 2; powtórzona literatura przedmiotu; *fonetyka 3*, II rok, sem. 3, powtórzona lit. przedmiotu z poprzedniego roku; podobnie rzecz ma się innymi przedmiotami z bardzo ważnego zakresu praktycznej nauki języka angielskiego, które są z założenia realizowane etapowo.

Powyższa konstatacja prowadzić może tylko do jednego wniosku, iż w tych programach nie założono żadnego zróżnicowania efektów uczenia się w zajęciach realizowanych etapowo, nie założono też żadnej progresji wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, bowiem na kolejnych etapach – oddzielnie zaliczanych i ocenianych – student osiąga identyczne efekty uczenia się i, co więcej, jest za to samo wielokrotnie oceniany.

Ponadto charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji dobitnie akcentują to, że efekty te powinny być spełniane na tym poziomie edukacji w stopniu zaawansowanym (zob. Dz.U. z 28 listopada 2018 roku, poz. 2218, Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 14 listopada 2018 roku w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji). Uczelnia w wielu przypadkach nie stosuje się do ministerialnych wytycznych i efekty uczenia się nie odnoszą się do stopnia zaawansowanego (zob. np. *Kurs podręcznikowy*, II rok, sem. 3, *Podstawy konstrukcji tekstu w języku angielskim*, I rok, sem. 2, *Wstęp do językoznawstwa*, rok I, sem. 1, *Gramatyka opisowa języka angielskiego*, rok II, sem. 4, *Gramatyka kontrastywna*, III rok, sem. 5, *Wiedza o społeczeństwie i instytucjach angielskiego obszaru językowego*, rok III, sem. 5, *Specjalistyczna terminologia biznesowo-prawna*, II rok, sem. 3", *Tłumaczenie tekstów administracyjno-prawnych*, II rok, sem. 4, *Historia powszechna krajów angielskiego obszaru językowego*, II rok, sem. 3).

Rekomenduje się, aby osiąmane efekty uczenia się były zgodne dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej ramy Kwalifikacji.

Efekty uczenia się nie są odpowiednio specyficzne i tylko częściowo zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniem w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany; tylko częściowo uwzględniają w szczególności umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku.

Opis sylwetki absolwenta informuje, że absolwent kierunku filologia, studia I stopnia „posiada elementarną wiedzę z zakresu języka, kultury i literatury, historii i gospodarki krajów angielskiego obszaru językowego”.

Rekomenduje się, aby sylwetka absolwenta tego etapu studiów w transparentny sposób informowała o tym, że efekty uczenia się powinny być osiągnięte w stopniu zaawansowanym na tym etapie edukacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Mając na uwadze koncepcje kształcenia Uczelni i powyżej przedstawioną analizę stanu faktycznego, trudno byłoby dowodzić, że Uczelnia w pełni wywiązuje się z postawionego sobie celu strategicznego jakim jest „Zapewnienie wysokiej jakości i różnorodności oferowanych przez Uczelnię usług edukacyjnych, uwzględniających przewidywane zmiany otoczenia społeczno-gospodarczego”. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku filologia o profilu praktycznym nie są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się tylko częściowo w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, nie są też całościowo powiązane ze specjalizacjami, w ramach których kształceni są studenci kierunku filologia o profilu praktycznym. Z koncepcją kształcenia filologicznego są ewidentnie związane, chociaż w różnym stopniu, dyscypliny takie jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, natomiast: nauki socjologiczne, nauki o komunikacji społecznej i mediach należą już do dziedziny nauk społecznych. Stąd nie jest prawidłowe umieszczanie specjalizacji pt. język angielski w turystyce w obrębie geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej, bowiem te należą do dziedziny nauk społecznych. Podobnie nie jest prawidłowe umieszczanie specjalizacji pt. język angielski w administracji i biznesie w obrębie nauki o komunikacji społecznej i mediach, bowiem ta również należy już do dziedziny nauk społecznych. Nieprzejrzystość koncepcji kształcenia podczas studiów realizowanych przez Uczelnię na kierunku filologia o profilu praktycznym zwiększa jeszcze dodatkowo wygaszana specjalizacja nauczycielska. Ewidentny problem polega na tym, że dwóm dyscyplinom z zakresu nauk społecznych przypisano specjalizacje z domeny nauk humanistycznych. Przypisywanie dwóch różnych dyscyplin do specjalności powoduje to, iż absolwent wybiera ścieżkę umieszczoną w obrębie geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej lub w obrębie nauki o komunikacji społecznej i mediach i nie realizuje wszystkich efektów uczenia się przypisanych do kierunku. Cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, ale tylko w niewielkim stopniu uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej i są zorientowane na zakładaną realizację profilu praktycznego.

Efekty uczenia się nie są zgodne z koncepcją kształcenia, celami kształcenia oraz z profilem praktycznym, bowiem koncepcja zakłada kształcenie o charakterze praktycznym, natomiast efekty uczenia się są sformułowane nad wyraz ogólnikowo, często nie jest możliwym określenie do czego prowadzą; nie odnoszą się do zaawansowanego poziomu wiedzy, a w programach poszczególnych zajęć z zakresu PNJA nie założono żadnego zróżnicowania efektów uczenia się na zajęciach realizowanych etapowo, nie założono też żadnej progresji wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Ponadto, efekty uczenia się nie są zgodne z właściwym poziomem PRK; nie są odpowiednio specyficzne i tylko częściowo zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniem w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany; tylko częściowo uwzględniają

w szczególności umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku.

Koncepcja kształcenia i cele kształcenia są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni. Koncepcja kształcenia i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności lokalnego, zawodowego rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się precyzyjne określenie koncepcji kształcenia i celów kształcenia dla prowadzonego kierunku studiów, aby wskazywane dziedziny nauki i dyscypliny naukowe w pełni odpowiadały odnoszącym się do nich efektom uczenia się - zgodnych z 6. poziomem PRK.
2. Zaleca się takie skonstruowanie szczegółowych efektów uczenia się zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, aby to było wyraźnie widoczne w tychże efektach uczenia się.
3. Zaleca się zastosowanie się do odpowiedniego rozporządzenia ministerialnego (Dz.U. z 28 listopada 2018 roku, poz. 2218, Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 14 listopada 2018 roku w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji), a w szczególności takie sformułowanie efektów uczenia się odnoszących się do dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek, by uwzględniały one zaawansowany poziom wiedzy.
4. Zaleca się zróżnicowanie efektów uczenia się w przedmiotach realizowanych etapowo. W przypadku zajęć trwających dłużej niż jeden semestr - sformułować zróżnicowane efekty uczenia się, uwzględniające wprowadzenie nowych treści programowych oraz progresję kompetencji. Ponadto zaleca się takie sformułowanie efektów uczenia się, by te wskazywały na zastosowanie wiedzy oraz umiejętności i kompetencji społecznych właściwych dla działalności zawodowej związanej z prowadzonym kierunkiem studiów.
5. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości będących podstawą do sformułowanych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe realizowane przez ocenianą Uczelnię są podzielone na kilka modułów: (1) moduł *praktycznej nauki języka angielskiego* oraz na (2) moduły specjalizacyjne: (2a) *komunikacja międzykulturowa*; (2b) *komunikacja językowa w biznesie i administracji*; (2c) *podstawy turystyki i rekreacji*; (2d) *turystyka i rekreacja w praktyce* – Uchwała 31/2020 z dnia 15 czerwca 2020 wynika, że modułów jest więcej: 1. *ogólnouczelniany*, 2. *praktyczna nauka języka angielskiego*, 3. *język i komunikacja językowa*, 4. *komunikacja międzykulturowa*, 5. *komunikacja językowa w biznesie, prawie i administracji*, 6. *literatura i historia anglosaskiego obszaru językowego*, 7. *praca dyplomowa*, 8. *praktyka zawodowa*.

Do osiągnięcia celów uczenia się i przygotowania do wykonywania zawodu mającego ogniskować się w społecznym „środowisku rynku lokalnego” Uczelnia wykorzystuje z zakresu nauk społecznych jedynie 5% punktów ECTS z całej puli oferowanych zajęć.

Treści programowe podlegające ocenie nie odpowiadają koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku i nie umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Skoro kierunek jest przyporządkowany w 37% punktów ECTS do nauk społecznych, to nie jest możliwe, by związane z nim efekty uczenia się były do osiągnięcia w wymiarze 5 % punktów ECTS.

Treści programowe, nie są określone w taki sposób, aby absolwent mógł osiągnąć wszystkie efekty uczenia się przewidziane dla tego kierunku na poziomie określonym przez 6. poziom PRK. Absolwent nie realizuje efektów uczenia się w stopniu zaawansowanym, tylko na poziomie, który daje mu wiedzę elementarną z zakresu języka, kultury i literatury, historii i gospodarki krajów angielskiego obszaru językowego, co stoi w sprzeczności z poziomem 6. PRK przewidzianym dla tego etapu nauczania.

Absolwent anglistyki powinien wykazywać się zaawansowaną znajomością studiowanego języka, kultury i literatury, historii i gospodarki krajów angielskiego obszaru językowego.

Rekomenduje się takie zbudowanie treści programowych realizowanych przez Uczelnię studiów I stopnia na kierunku filologia o profilu praktycznym, aby dokładnie odpowiadały przewidzianemu poziomowi PRK dla tego etapu nauczania.

Treści przedstawiane w poszczególnych kartach przedmiotów bardzo często są błędnie skonstruowane.

Treści programowe oceniane w kryterium nr 2., mające służyć osiągnięciu efektów uczenia się, niemal zupełnie nie odpowiadają przewidzianemu prawem 6. poziomowi PRK (np. przedmiot z roku III, sem. 5, Język angielski w mediach: P_W01 student ma podstawową wiedzę na temat najważniejszych kierunków rozwoju współczesnych mediów), ponadto są w bardzo wielu przypadkach zbyt ogólnikowe (np. przedmiot z roku III, sem 5., Język angielski w Public Relations: P_W01 student zna podstawową terminologię w wybranym języku obcym obejmującą nauki właściwe dla studiowanego kierunku), kwalifikujące się niemal bez wyjątku do profilu ogólnoakademickiego niżli praktycznego. Dotyczy to wszystkich siedmiu pierwszych modułów proponowanych przez Uczelnię na kierunku filologia o profilu praktycznym, które jednak powinny być w dużej mierze nasycone efektami uczenia się odzwierciedlającymi praktyczny profil nadany przez Uczelnię w zakładanej koncepcji kształcenia; moduł ósmy praktyka zawodowa jest z definicji poświęcony praktyce).

Efekty uczenia się, również nie odzwierciedlają tego, w jakich zawodach absolwenci mogliby znaleźć zatrudnienie.

Rekomenduje się takie skonstruowanie efektów uczenia się, żeby w pełni odzwierciedlały możliwości zawodowe absolwentów.

Należy dodać, że proponowana literatura przedmiotu w kartach przedmiotu jest bardzo często niezwykle ograniczona do absolutnie podstawowych publikacji, które ponadto są w przeważającej mierze publikacjami sprzed dekady, lub są jeszcze starsze (zob. np. Wprowadzenie do lit. angielskiej obszaru językowego, rok I, sem. 1, podstawowa lit. przedmiotu z lat 1996, 2001, 2004; lub Kultura krajów angielskiego obszaru językowego, rok III, sem. 6, podstawowa lit. przedmiotu z lat 1994, 2000, 2008)

Harmonogram realizacji programu studiów oraz organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS umożliwiającą studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Większość hospitowanych zajęć została przeprowadzona niezgodnie co do formy z opisem w karcie przedmiotu (dla przykładu: *pilotaż wycieczek*, rok II – wykład – jest prowadzony w formie konwersatorium, a prowadzący stosuje metodę aktywizującą studentów do wypowiedzi na podstawie przygotowanych przez nich uprzednio zadań domowych, nie zwracając uwagi na błędną konstrukcję przedstawianego materiału i na błędy językowe pojawiające się w prezentacjach studentów; *komunikacja międzykulturowa w biznesie*, rok II – wykład – jest prowadzona w formie konwersatorium, w czasie którego prowadząca odpytuje poszczególnych studentów, nie weryfikując błędów językowych popełnianych przez studentów w zakresie wymowy, gramatyki oraz źle użytego słownictwa). Prowadzący byli w większości dobrze przygotowani do prowadzonych przez siebie zajęć, niemniej jednak ich niewłaściwy dobór formy zajęć powodował niekiedy wykorzystanie nieadekwatnych metod dydaktycznych. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne przewidziane w programie studiów o profilu praktycznym są w przeważającej mierze prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Zajęcia prowadzone zdalnie wynikają w swojej formie z sytuacji zdefiniowanej wprowadzonym ścisłym reżimem sanitarnym. Stosowane metody dydaktyczne – w większości z uwagi na zaistniałą długotrwałą sytuację, która dodatkowo zmienia się bardzo dynamicznie – nie odpowiadają formie zajęć określonej w programie studiów.

Część zajęć nie umożliwiała studentom osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności, bowiem forma wykładu jest nieadekwatna do umożliwienia osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności, np.: student samodzielnie zdobywa i wykorzystuje wiedzę w zakresie wybranych zagadnień komunikowania społecznego korzystając z przydzielonych źródeł drukowanych i elektronicznych oraz z zakresu kompetencji społecznych: odpowiedzialnie wykonuje przydzielone zadania. Część zajęć nie umożliwiała studentom osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności, bowiem forma wykładu jest nieadekwatna do umożliwienia osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności, np.: student samodzielnie zdobywa i wykorzystuje wiedzę w zakresie wybranych zagadnień komunikowania społecznego korzystając z przydzielonych źródeł drukowanych i elektronicznych oraz z zakresu kompetencji społecznych: odpowiedzialnie wykonuje przydzielone zadania.

Rekomenduje się szczególnie skrupulatne przeanalizowanie kart poszczególnych przedmiotów, aby ich forma była dostosowana do uprzednio opracowanej dokumentacji prowadzonego procesu kształcenia. Zakładany przez Uczelnię w czasie przedpandemicznym harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w założeniu umożliwiały studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Natomiast w związku z sytuacją epidemiczną w przyjętych na rok akademicki 2020/2021 zasadach prowadzenia zajęć Uczelnia przewidywała tryb hybrydowy: w zależności od tego, czy miasto Wałbrzych znaleźć miał się w strefie żółtej czy czerwonej, zajęcia miały odbywać się w formie zdalnej (wykłady, lektoraty) i stacjonarnej (ćwiczenia, laboratoria, pracownie, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe) lub zdalnej (z wyjątkiem ćwiczeń w pracowniach specjalistycznych, laboratoriach, które nie mogą być realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, które realizowane są stacjonarnie w obiektach z zachowaniem zasad obowiązujących w danej instytucji).

Metody kształcenia przewidziane przez Uczelnię przed pandemią są zorientowane na studentów, motywują ich do odpowiedniego udziału w procesie kształcenia i umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się, w tym umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego

rynku pracy właściwego dla kierunku o profilu praktycznym. Rzeczone metody zostały odpowiednio zmodyfikowane wobec nieprzewidywalnej i niezwykle trudnej sytuacji pandemicznej dotyczącej całego świata i umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie zapewniającym odpowiednie przygotowanie absolwenta do działalności zawodowej.

Uczelnia posiada sformalizowane relacje z pracodawcami, które gwarantują studentom możliwość odbycia praktyki zawodowej w placówkach o profilu turystycznym, administracyjnym oraz usługowym. Efekty uczenia się przypisane dla praktyki zawodowej podzielone są na trzy kategorie: wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne. Są zdefiniowane bardzo ogólnie i nie wskazują konkretnych kompetencji, jakie powinien zdobyć student filologii podczas realizowanych zadań. Są one częściowo zgodne z dyscyplinami do której kierunku został przyporządkowany.

Praktyki na kierunku filologia, realizowane są w wymiarze 960 godzin, podczas 2,4 oraz 6 semestru oraz przyznano im łącznie 32 punkty ECTS. Zadania powierzane studentom podczas praktyki, odnoszą się do treści programowych i są zgodne efektami określanymi dla przedmiotu. Weryfikacji i oceny efektów uczenia się dokonuje koordynator ds. praktyk studenckich, na podstawie zaświadczenia o odbyciu praktyki zawodowej oraz raportu studenta o zrealizowanej praktyce. Formalnego zaliczenia praktyki dokonuje kierunkowy opiekun praktyk, po zaopiniowaniu przez koordynatora przedstawionej przez studenta dokumentacji.

Student ma możliwość zaliczania wykonywanej pracy zawodowej/lub prowadzonej działalności gospodarczej, jako praktyki zawodowej. Procedurę określa Regulamin Praktyk, nie precyzuje on jednak przedziału czasowego, w którym aktywność powinna wystąpić. Dopuszcza on możliwość zaliczenia pracy zawodowej, podjętej przed rozpoczęciem studiów, na poczet praktyk. Rekomenduje się, aby Uczelnia doprecyzowała zapis Regulaminu, określając ramy czasowe kwalifikujące pracę zawodową jako odpowiednie miejsce, w którym student mógł osiągnąć zakładane dla praktyk efekty uczenia się. Koordynator ds. praktyk studenckich nie dokonuje dodatkowej weryfikacji infrastruktury, w której student odbywa praktykę. Wynika to z bardzo dobrej znajomości lokalnego rynku oraz wieloletnim relacjom z interesariuszami, u których studenci podejmują praktykę. To samo dotyczy hospitacji praktyk, wyjątek stanowią nowe zakłady pracy, z którymi Uczelnia nawiązała pierwsze relacje. Wówczas koordynatorzy kontaktują się z zakładowymi opiekunami, aby ocenić warunki, w jakich przebiega praktyka oraz poznać opinię pracodawcy, na temat pracy studentów. Zakładowi opiekunowie praktyk to najczęściej osoby kierujące pracą poszczególnych działów lub w przypadku mniejszych firm, osoby zarządzające lub właściciele.

Dokumentem regulującym aspekty formalne jest Zarządzenie nr 61/2019 w sprawie wprowadzenia Regulaminu praktyk studenckich w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu. Regulamin określa aspekty związane z zasadami realizacji praktyk, obowiązki każdej stron zaangażowanej w proces, studentów oraz uczelnianych i zakładowych opiekunów. Uczelnia szczegółowo przedstawia informacje skonfigurowane dla kierunku filologia dotyczące: organizacji, zaliczenia oraz rozliczania praktyk, metod weryfikacji uczenia się oraz zakresu odpowiedzialności studenta, oraz opiekunów. Studenci są informowani o konieczności odbycia praktyki w semestrze poprzedzający praktykę zawodową. Spotkania są organizowane przez koordynatora oraz kierunkowego opiekuna praktyk i koncentrują się przekazaniu najważniejszych kwestii formalnych, oraz merytorycznych. Niezbędne dokumenty oraz najczęściej zadawane pytania są również opublikowane na stronie Uczelni. W trakcie odbywania praktyki, studenci mają możliwość zwrócenia się do opiekuna podczas organizowanych konsultacji.

Uczelnia posiada rozbudowaną listę przedsiębiorstw, w których studenci mogą odbyć praktykę. Znajdują się na niej m.in. instytucje samorządu lokalnego, firmy usługowe, korporacje, firmy

reprezentujące branżę turystyczną. Student ma możliwość samodzielnego wyboru pracodawcy, u którego odbędzie praktykę zawodową. Istnieją jasno zdefiniowane kryteria, na podstawie których instytucja zostaje zaakceptowana jako odpowiednia jednostka, w której student może odbyć praktykę zawodową.

Po odbytej przez studenta praktyce zawodowej, zakładowi opiekuni praktyk wypełniają ankietę ewaluacyjną. Na podstawie zebranych danych tworzony jest raport uczelnianego opiekuna praktyki, który następnie jest poddawany pod dyskusję podczas spotkań KZZJK. Wyciągnięte wnioski służą doskonaleniu programu studiów na kierunku filologia.

Uczelnia właściwie dba o organizację procesu nauczania i uczenia się z właściwym uwzględnieniem formy studiów (w podziale na studia stacjonarne i niestacjonarne).

Organizacja procesu nauczania i uczenia się została przez Uczelnię właściwie zaplanowana, przez co czas przeznaczony na nauczanie i uczenie się może zostać wykorzystany efektywnie. Pandemiczna sytuacja panująca na całym świecie znacząco wpłynęła na potrzebę niemal całkowitego przeorganizowania sposobów i form organizacji procesu nauczania przez Uczelnię. Po przeprowadzonej wnikliwej analizie stanu faktycznego i uwzględniając niezwykle złożoną, niejednorodną i dynamicznie zmieniającą się sytuację pandemiczną na świecie, która odciska swoje piętno na każdym aspekcie życia, należy ocenić jako rzetelne i właściwe wszelkie środki i metody zastosowane przez Uczelnię w ramach zapewnienia właściwej organizacji procesu nauczania i uczenia się pozostających w zgodzie z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art.68 ust. 3 ustawy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe nie odpowiadają przewidzianemu prawem poziomowi PRK dla tego etapu nauczania. Obecnie nauczane treści programowe niemal zupełnie nie odpowiadają 6. poziomowi PRK. Literatura przedmiotu z zakresu prowadzonych zajęć nie odzwierciedla współczesnego stanu aktualnej wiedzy i prowadzonych badań w zakresach odpowiednich dyscyplin naukowych. Bardzo często nie założono absolutnie żadnego zróżnicowania efektów uczenia się w przedmiotach realizowanych etapowo; co więcej zakładane efekty uczenia się są w całości kopiowane w kartach przedmiotu zaplanowanego na kilka semestrów. Proponowana literatura przedmiotu w kartach przedmiotu jest bardzo często niezwykle ograniczona do absolutnie podstawowych publikacji, które ponadto są w przeważającej mierze publikacjami sprzed dekady, lub są jeszcze starsze. Większość hospitowanych zajęć została przeprowadzona niezgodnie co do formy z opisem w karcie przedmiotu.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS nie umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Proces organizacji oraz monitorowania przebiegu praktyk zawodowych jest skonstruowany poprawnie. Wymiar praktyk, przypisana im liczba punktów ECT oraz umiejscowienie w planie, umożliwia studentom osiągnięcie zdefiniowanych efektów uczenia się. Weryfikacja i ocena praktyk, ma charakter kompleksowy. Dzięki bardzo dobrej znajomości lokalnego rynku uczelniany koordynator praktyk, jest w stanie zaopiniować, czy pracodawca jest w stanie zapewnić studentowi odpowiednie warunki do

zdobywania kompetencji zawodowych. Cały proces przebiega na podstawie przyjętych przez Uczelnie zasad.

Proces organizacji oraz monitorowania przebiegu praktyk zawodowych jest skonstruowany poprawnie. Wymiar praktyk, przypisana im liczba punktów ECT oraz umiejscowienie w planie, umożliwia studentem osiągnięcie zdefiniowanych efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się, aby treści programowe, mające służyć osiągnięciu efektów uczenia się zostały tak zmodyfikowane, aby – po pierwsze - odpowiadały przewidzianemu prawem 6. poziomowi PRK, a po wtóre, by odpowiednio do przyjętego przez Uczelnie profilu praktycznego zawierały efekty uczenia się odzwierciedlające ten profil.
2. Zaleca się zwiększenie puli zajęć z zakresu nauk społecznych, mających na celu rozwinięcie kompetencji społecznych studentów w celu lepszego i szybszego odnalezienia się w środowisku społecznym lokalnego, przygranicznego rynku pracy (na co zwraca uwagę Uczelnia w swoich dokumentach wewnętrznych). Treści programowe powinny odpowiadać koncepcji kształcenia kierunku i umożliwiać osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.
3. Zaleca się znaczne uaktualnienie najnowszej literatury przedmiotu z zakresu prowadzonych przedmiotów w taki sposób, aby w nauczanych przedmiotach było odzwierciedlenie współczesnego stanu badań z danej dziedziny wiedzy oraz dyscypliny naukowej.
4. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości będących podstawą do sformułowania zaleceń.
5. Zaleca się, doprecyzowanie efektów uczenia się opisanych w karcie przedmiotu praktyki zawodowe.
6. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości będących podstawą do sformułowanych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Uczelnia stosuje formalnie przyjęte i opublikowane warunki rekrutacji na studia; kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są bezstronne. W celu dokonania rozpoczęcia procesu rekrutacji kandydat na studia musi wypełnić formularz rekrutacyjny, który może zacząć być procedowany przez Uczelnię dopiero wtedy, kiedy kandydat poda numer świadectwa dojrzałości (w przypadku rekrutacji na studia pierwszego stopnia). Przed rekrutacją kandydat na studia rejestruje się w celu otrzymania skierowania do lekarza medycyny pracy. Kandydaci z niepełnosprawnościami i/lub przewlekłe chorzy, podlegają tej samej procedurze rekrutacyjnej, co wszyscy inni kandydaci. Uczelnia zwalnia z postępowania rekrutacyjnego na kierunek filologia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego. Wyjątkiem jest rok akademicki 2020/2021, kiedy to Uczelnia informuje, że „zwalnia z postępowania rekrutacyjnego wszystkich uczniów zakwalifikowanych do III etapu olimpiady lub turnieju, którzy otrzymali tytuł finalisty”, dalej jest mowa tylko o olimpiadach z języka angielskiego, niemieckiego oraz

hiszpańskiego. Nie jest przejrzyste co Uczelnia definiuje mianem „turnieju” oraz dlaczego pragnie zwolnić z postępowania rekrutacyjnego na kierunek filologia tylko osoby biorące udział akurat w tych trzech wspomnianych powyżej olimpiadach językowych. Nie zostało to również wyjaśnione podczas rozmów z władzami Uczelni.

Rekomenduje się Uczelni wprowadzenie do odpowiedniej uchwały rekrutacyjnej takich modyfikacji, które zwiększą spójność i przejrzystość warunków rekrutacji na kierunek filologia.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zawarto w uchwale Senatu Uczelni. Regulamin definiuje w sposób przejrzysty i szczegółowy procedury i zasady walidacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych poza uczelnią. Regulamin stanowi o strukturze rozpoznawania i potwierdzania efektów uczenia się, w której w przekonujący sposób wpisane są: punkt informacyjno-konsultacyjny; doradcy; doraźne kierunkowe zespoły walidacyjne; uczelniana komisja uznawania efektów uczenia się oraz uczelniana komisja odwoławcza uznawania efektów uczenia się. Procedury potwierdzania efektów uczenia się są precyzyjne i spójne. Sylabusy seminariów dyplomowych zupełnie nie nawiązują do tych dyscyplin, w ramach których lokowana jest specjalizacja.

Zaproponowane aktualnie przez Uczelnię przyporządkowanie kierunku studiów do dziedziny nauk humanistycznych oraz społecznych rozmija się ze proponowaną przez Uczelnię strategią kształcenia oraz z polityką jakości, bowiem – jak stwierdzono – wiele prac dyplomowych jest cyklicznie przygotowywanych przez studentów na seminariach z zakresu literaturoznawstwa, a nie jest możliwym osiągnięcie przez studenta odpowiedniego stopnia zaawansowanych kompetencji zgodnych z 6. poziomem PRK w zakresie literaturoznawstwa, potrzebnych do napisania pracy dyplomowej, kiedy Uczelnia ogólnie zaplanowała tylko 6% zajęć z dyscypliny literaturoznawstwo.

Poziom językowy studentów kierunku filologia jest niezwykle zróżnicowany, co może utrudniać prowadzenie zajęć kierunkowych, w tym zajęć językowych. W programie studiów nie przewidziano rozwiązania systemowego, które miałyoby na celu wspieranie studentów, których niewystarczający poziom znajomości języka angielskiego uniemożliwia im poprawne napisanie pracy dyplomowej. Przyjęte kryteria rekrutacji nie zapewniają kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie przez studentów zakładanych dla kierunku efektów uczenia się.

Rekomenduje się Uczelni wprowadzenie systemowego rozwiązania wspierających studentów, których poziom językowy odbiega od norm wyznaczonych dla tego poziomu edukacji przez 6. Poziom PRK.

Proces dyplomowania na ocenianym kierunku odbywa się zgodnie z regulaminem studiów, który jest załącznikiem do Uchwały nr 12/2019 Senatu Uczelni z 24 kwietnia 2019 roku oraz z Uchwałą nr 34/2019 z 14 czerwca 2019 roku w sprawie procesu dyplomowania w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu. Powyżej wzmiankowane dokumenty stanowią o wymaganiach merytorycznych stawianych pracom dyplomowym, odpowiednio szczegółowo regulują normy związane z opieką nad pracą, jej przygotowaniem i przeprowadzeniem egzaminu dyplomowego.

Załącznik nr 3 do Uchwały 34/2019 z 14 czerwca 2019 roku stanowi o zasadach pisania pracy dyplomowej na kierunku filologia, gdzie czytamy, iż „należy potwierdzić kierunkowe efekty uczenia się w zakresie: a) rozwiązywania problemów i zagadnień w zakresie glottodydaktyki, językoznawstwa i literaturoznawstwa, przy wykorzystaniu wiedzy o charakterze ogólnym i specjalistycznym oraz dostępnej literatury, czego dowodzi tytuł pracy licencjackiej”. Dokument ten w żadnym miejscu nie nawiązuje do praktycznego profilu kierunku filologia prowadzonego przez Uczelnię. W wymaganiach redakcyjnych ten sam dokument stanowi o tym, że praca dyplomowa nie powinna liczyć mniej niż 30 i więcej niż 35 stron. Dokument ten jednakże w żadnym miejscu nie przedstawia żadnych argumentów, ani sposobów określających właśnie taką, a nie inną ilość stron pracy dyplomowej. Dokument ten nie

stanowi także o tym, że kiedy praca dyplomowa powstaje na bazie materiałów uzyskanych w czasie pracy z nieletnimi oraz z małymi dziećmi, koniecznym jest zawsze uzyskanie zgody na tego typu pracę od rodziców czy prawnych opiekunów każdego dziecka. Niewiele prac dyplomowych wykazuje pełną zgodność tematu z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem. Najczęściej są to prace niezgodne z praktycznym profilem kształcenia, bowiem prace w przeważającej mierze egzemplifikują badania podstawowe. Uczelnia dopuszcza sposób delegowania zastępców na egzamin dyplomowy zarówno przez promotora, jak i recenzenta, co może doprowadzić do bardzo poważnych zaniedbań oraz nadużyć.

Nie jest jasne dlaczego na dokumentacji egzaminu przeprowadzonego 19 czerwca 2018 roku mimo wszystko pojawiają się cztery podpisy, skoro jedna z osób (promotorka lub recenzentka) delegowała na egzamin dyplomowy swojego przedstawiciela.

Prace dyplomowe przedstawione do wglądu zespołowi oceniającemu nie zawierały oświadczenia autora o tym, że praca dyplomowa jest oryginalną rozprawą napisaną samodzielnie pod opieką promotora i w oparciu o przestrzegane prawa autorskie innych autorów, mimo tego, że odpowiedni dokument Uczelni (Uchwała nr 34/2019 z 14 czerwca 2019 roku) wyraźnie stanowi o tym, że każda praca dyplomowa powinna zawierać takowe oświadczenie.

Duża część sprawdzonej dokumentacji z egzaminów dyplomowych zawierała poważne uchybienia (np. w protokołach nie ma informacji na temat tego, czy komisja egzaminacyjna podejmowała swoje decyzje jednomyślnie czy większością głosów - w niektórych formularzach recenzji prac dyplomowych recenzenci zaznaczali równocześnie dwie różne oceny częściowe, co mogłoby stanowić podstawę do unieważnienia w taki sposób przygotowanego i przeprowadzonego egzaminu dyplomowego).

Znaczna część ocenionych prac dyplomowych nie jest napisana w oparciu o standardy 6. Poziomu PRK; jest napisana z rażącymi błędami językowymi oraz dotyczącymi podziału struktury pracy, bez informacji o autorstwie zamieszczonych zdjęć. Przy czym ocena tej pracy, podobnie jak wielu innych, jest zdecydowanie zawyżona. Część prac nie zawiera właściwych lub zawiera niezwykle niefrasobliwie skonstruowane odniesienia do przytaczanych źródeł, co całkowicie podważa wiarygodność tych prac, a w rażących przypadkach znacznie zaburza odbiór treści pracy i powinno całkowicie dyskwalifikować te prace, które w takiej wersji nie powinny być nigdy przyjęte przez promotora i przedstawione do obrony.

Progresja wiedzy badana jest najczęściej za pomocą testów (wielokrotnego wyboru, wypełniania luk, zamieszczania krótkich odpowiedzi pisemnych). Badanie progresji wiedzy w ramach przedmiotów o charakterze praktycznym (np. słownictwo specjalistyczne z zakresu biznesu, pilotaż wycieczek) jest często poszerzone o testy z zakresu specjalistycznego słownictwa, projekty indywidualne, czy pracę z opublikowanym artykułem prasowym. Testy osiągnięć sprawdzają systematyczność pracy studenta, natomiast na ich podstawie nie jest możliwe, aby sobie wyrobić zdanie o faktycznym poziomie biegłości studenta np. w opanowaniu języka kierunkowego, co powinno być celem weryfikacji osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się. W okresie trwającej pandemii Uczelnia nie zapewniła odpowiedniej weryfikacji efektów uczenia się w kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Rekomenduje się, aby Uczelnia zapewniła odpowiednią weryfikację efektów uczenia się w wzmiankowanej powyżej kategorii.

Prace etapowe pozwalają na weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się w obszarze wiedzy w odniesieniu do treści kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów i na ocenę stopnia ich osiągnięcia w tym zakresie. Testy postępów w nauce, które przeprowadzane etapowo właściwie odzwierciedlają progresję wiedzy i zakresu opanowania konkretnego materiału dydaktycznego przez poddawanych tym testom studentów.

Nie jest jasne, czy koncepcja kształcenia i cele kształcenia uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku filologia o profilu praktycznym, bowiem po zapoznaniu się z kilkunastoma losowo wybranymi pracami dyplomowymi obronionymi w PWSZ AS w Wałbrzychu w ciągu minionych kilku lat, tylko kilka z nich – i to z pewnymi poważnymi zastrzeżeniami – mogłyby być uznane za prace mające przełożenie na praktykę. Pozostałe wnikliwie przeanalizowane prace dyplomowe oceniono jako zgodne z efektami uczenia się sformułowanymi dla ocenianego kierunku, ale jako niezgodne z praktycznym profilem kształcenia, gdyż wszystkie te prace egzemplifikują badania podstawowe.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia stosuje formalnie przyjęte, opublikowane warunki rekrutacji na studia, stosowane procedury rekrutacyjne i kryteria kwalifikacji są bezstronne. Jednostkowo Uczelnia zmieniła warunki postępowania rekrutacyjnego w roku akademickim 2020/2021, co nie zostało w pełni wyjaśnione przez Uczelnię w opublikowanej dokumentacji. Uczelnia szczegółowo opisuje warunki potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, podobnie jak zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania. Sam proces dyplomowania odbywa się w oparciu o regulamin studiów. Regulamin studiów jest załącznikiem do odpowiedniej uchwały Uczelni i stanowi dokładnie opisany proces kształcenia wraz ze wszystkimi wymaganymi procedurami. Uczelnia nie nawiązuje w swoich publicznie dostępnych dokumentach odnoszących się do zasad pisania pracy dyplomowej do praktycznego profilu kierunku filologia prowadzonego przez Uczelnię. Dokument ten nie stanowi też o tym, że kiedy praca dyplomowa powstaje na bazie materiałów uzyskanych w czasie pracy z nieletnimi oraz z małymi dziećmi, to koniecznym jest uzyskanie zgody na tego typu pracę od rodziców lub opiekunów prawnych każdego dziecka zaangażowanego w tego typu pracę. W czasie analizy dokumentacji procesu dyplomowania stwierdzono, że tylko nieliczne z promowanych prac dyplomowych są zgodne z przyjętym przez Uczelnię na kierunku filologia praktycznym profilem kształcenia.

Analizując dokumentację przeprowadzonych egzaminów dyplomowych stwierdzono szereg uchybień formalnych, które mogłyby nawet stanowić o unieważnieniu przeprowadzonego egzaminu (delegowanie zastępców na egzamin przez promotora i/lub recenzenta, równoczesne wystawianie dwóch różnych ocen cząstkowych pracy dyplomowej).

W czasie analizy prac dyplomowych stwierdzono bardzo liczne uchybienia natury formalnej (brak dołączonego do pracy oświadczenia autora o tym, że praca jest oryginalną rozprawą napisaną samodzielnie z poszanowaniem własności intelektualnej innych autorów; brak właściwego podziału struktury pracy, bardzo niefrasobliwe potraktowanie cudzej własności intelektualnej – niemal powszechny w przestudiowanych pracach dyplomowych, brak właściwego aparatu badawczego, w tym odpowiednio opisanych odnośników do literatury przedmiotu i samej bibliografii literatury przedmiotu). Znakomita większość sprawdzonych prac dyplomowych powstaje w zgodzie z efektami uczenia się określonymi dla kierunku, ale prace te w większości nie są zgodne z praktycznym profilem kształcenia.

Po analizie rozpraw dyplomowych, prac etapowych oraz po przeprowadzeniu hospitacji zajęć prowadzonych na kierunku filologia o profilu praktycznym stwierdzić można, że pozwalają one na

weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się w obszarze wiedzy w odniesieniu do treści kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów i na ocenę stopnia ich osiągnięcia w tym zakresie.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje odnoszące się do zaobserwowanych uchybień.

1. Uczelnia stosuje formalnie przyjęte, opublikowane warunki rekrutacji na studia, natomiast stosowane procedury rekrutacyjne i kryteria kwalifikacji są bezstronne.
2. Uczelnia posiada regulamin studiów, który jest załącznikiem do odpowiedniej uchwały Uczelni i dokładnie opisuje proces kształcenia wraz ze wszystkimi wymaganymi procedurami.
3. Na podstawie sprawdzonych prac dyplomowych stwierdzić można, że znakomita ich większość powstaje w zgodzie z efektami uczenia się określonymi dla kierunku.
4. Po analizie rozpraw dyplomowych, prac etapowych oraz po przeprowadzeniu hospitacji zajęć prowadzonych na kierunku filologia o profilu praktycznym stwierdzić można, że pozwalają one na weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się w obszarze wiedzy w odniesieniu do treści kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów i na ocenę stopnia ich osiągnięcia w tym zakresie.

Podsumowując, prace etapowe, prace dyplomowe, udokumentowane praktyki studenckie, jak również pozycja absolwentów na rynku pracy oraz dalsza edukacja absolwentów studiów I stopnia na kierunku filologia prowadzonym przez Uczelnię potwierdzają osiągnięcie odpowiednich efektów uczenia się. System weryfikacji uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się; stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie do odpowiedniej uchwały Senatu Uczelni – stanowiącej o zasadach pisania pracy dyplomowej – informacji o tym, że praca dyplomowa na kierunku filologia o profilu praktycznym powinna ze wszech miar nawiązywać do profilu kształcenia, tak aby temat pracy dyplomowej był zgodny z efektami uczenia się dla kierunku filologia o profilu praktycznym.
2. Zaleca się skrupulatne przestrzeganie, aby praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia kierunku filologia o profilu praktycznym spełniała, wymagania określone przez 6. Poziom PRK (prowadzone prace powinny odzwierciedlać odpowiednio zaawansowany poziom językowy, techniczny, aktualny stan wiedzy).
3. Zaleca się Uczelni wprowadzenie wymogu dokumentacji pisemnej uzyskanej zgody rodziców bądź opiekunów prawnych osoby małoletniej lub dziecka, które biorą udział w badaniach, na podstawie których powstaje praca dyplomowa.
4. Zaleca się, aby Uczelnia dokonała wszelkich starań, aby każda praca dyplomowa była opatrzona oświadczeniem autora, stanowiącym o tym, że jest oryginalną rozprawą napisaną samodzielnie.
5. Zaleca się Uczelni zwrócenie należytej uwagi na właściwe i wolne od wad formalnych przeprowadzanie egzaminów dyplomowych, które są egzaminami państwowymi i stanowią o powadze Uczelni oraz o powadze wydawanego dyplomu.
6. Zaleca się zaniechanie procesu delegowania zastępców promotora/recenzenta na egzamin dyplomowy.

7. Zaleca się, aby sylabusy seminariów dyplomowych nawiązywały do tych dyscyplin, w ramach których lokowana jest specjalizacja.
8. Zaleca się takie sprofilowanie prowadzonych przez Uczelnię seminariów dyplomowych, aby promowane prace dyplomowe odpowiadały prowadzonemu przez Uczelnię kierunkowi filologia o profilu praktycznym.
9. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości będących podstawą do sformułowanych zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Proces dydaktyczny na kierunku filologia jest realizowany przez 17 nauczycieli akademickich, w tym 8 doktorów (6 z zakresu dziedziny nauk społecznych i 2 z nauk humanistycznych) i 6 magistrów (5 z dziedziny nauk humanistycznych, 1 z dziedziny nauk społecznych) oraz pracowników prowadzących zajęcia z grup zajęć subsydiarnych (np. *wychowanie fizyczne, technologia informacyjna, ekonomia/podstawy przedsiębiorczości*). W tym gronie jest 7 anglistów (osoby te prowadzą zajęcia w języku angielskim) i 1 germanista.

Nauczyciele akademicy posiadają udokumentowany dorobek naukowy w następujących dyscyplinach: językoznawstwo (1), literaturoznawstwo (1), nauki o polityce (2), pedagogika (1), psychologia (1) i nauki prawne (1). Żaden z pracowników prowadzących zajęcia na kierunku nie posiada udokumentowanego bieżącego dorobku w dyscyplinach: nauki socjologiczne oraz nauki o komunikacji społecznej i mediach, do których przyporządkowano kierunek, odpowiednio w 5% i 32%. Jeden z pracowników ma dorobek, który sytuuje się w zakresie nauk socjologicznych (dotyczy stereotypów), pracownik ten określa swój dorobek naukowy jako mieszczący się w dyscyplinie nauki o polityce.

Wśród kadry dydaktycznej wielu pracowników ma doświadczenie poza pracą na uczelni jako tłumacze pisemni i ustni, nauczyciele języków obcych w szkołach państwowych, na różnego rodzaju kursach, a także w firmach, w szczególności jako nauczyciele języka angielskiego specjalistycznego (biznesowego), oraz w branży turystycznej (np. jako przewodnik wycieczek czy osoba zajmująca się obsługą ruchu turystycznego).

Zajęcia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela (obecnie tylko studenci III roku) z *psychologii/socjologii* oraz *teoretycznych podstaw rozwoju* prowadzą nauczyciele akademicy, którzy reprezentują odpowiednio dyscypliny: psychologia i pedagogika, co spełnia wymagania standardów kształcenia nauczycieli.

Jak wskazano wyżej, nie wszystkie dyscypliny, do których przyporządkowano kierunek reprezentowane są przez nauczycieli akademickich, co nie zapewnia prawidłowej obsady zajęć. Przykładowo zajęcia z *komunikacji społecznej* i *umiejętności interpersonalnych* prowadzi doktor w dziedzinie nauk społecznych, ale w dyscyplinie nauki o polityce, bez udokumentowanego dorobku w zakresie dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach. Zajęcia z *komunikacji międzykulturowej w biznesie* (w sylabusie w wymaganiach wstępnych wymieniona jest: ogólna wiedza z zakresu socjologii, psychologii, historii najnowszej i stosunków międzynarodowych, a celem zajęć jest: zapoznanie studentów z teoretycznymi zagadnieniami komunikowania międzykulturowego, a zwłaszcza kwestią zróżnicowania kulturowego jednostek i zbiorowości ludzkich; omówienie psychologicznych uwarunkowań porozumiewania się ludzi należących do różnych kręgów kulturowych; zapoznanie studentów z protokołem/etykietą biznesową wybranych krajów z różnych

części świata) prowadzi magister anglistyki, bez udokumentowanego dorobku naukowego i zawodowego w zakresie socjologii, psychologii czy komunikacji międzykulturowej. Przedmiot *historia powszechna krajów angielskiego obszaru językowego* prowadzi doktor nauk o polityce, którego zainteresowania naukowe potwierdzone publikacjami nie mieszczą się w zakresie historii krajów anglojęzycznych.

Kwalifikacje nauczycieli prowadzących zajęcia w części przypadków umożliwiają studentom nabycie umiejętności praktycznych. Przykładowo zajęcia z przedmiotów *podstawy hotelarstwa i obsługi ruchu turystycznego* prowadzi osoba, która ma zarówno dorobek oscylujący wokół tematyki turystyki, ukończyła podyplomowe Studium Turystyki, jak i posiada doświadczenie praktyczne jako m.in. członek Powiatowego Zespołu Turystyki czy Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych. Z kolei przedmiot *pilotaż wycieczek* prowadzi anglista, który ma praktyczne doświadczenie zawodowe jako przewodnik wycieczek. Zdarzają się jednak przypadki, w których prowadzący nie ma dorobku publikacyjnego, ani doświadczenia praktycznego, związanego a prowadzonym przedmiotem, np. przedmiot *techniki tłumaczeniowe* prowadzi osoba, która nie wykazuje doświadczenia praktycznego jako tłumacz, chociaż w kadrze jest kilku doświadczonych tłumaczy języka angielskiego.

Stabilność zatrudnienia, struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów, a także doświadczenie praktyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela, tłumacza, przewodnika umożliwiają częściowo prawidłową realizację zajęć. W kadrze jest za mało językoznawców z tytułem doktora, co skutkuje tym, że np. wykłady z *gramatyki kontrastywnej* prowadzi magister anglistyki, bez dorobku publikacyjnego związanego z językoznawstwem. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku wykładów *wprowadzenie do akwizycji języków obcych* i *wstęp do teorii komunikacji językowej*. Pierwszy z tych przedmiotów zakłada osiągnięcie przez studenta m.in. efektu uczenia się w zakresie wiedzy dotyczącego metodologii badań: „student zna terminologię, teorie i metodologię z zakresu psycholingwistyki, akwizycji i nauczania języków obcych”. Znajomość metodologii badań wymaga potwierdzonego publikacjami prowadzenia badań w tym zakresie. Brakuje także specjalistów w zakresie komunikacji międzykulturowej, jak wykazano powyżej.

Większość nauczycieli akademickich ma wieloletni staż dydaktyczny. Część nauczycieli posiada certyfikaty specjalistyczne i uprawnienia pedagogiczne, a także praktyczne zawodowe doświadczenie jako nauczyciele w szkołach państwowych i w szkołach językowych. Kiloro nauczycieli prowadziło zajęcia w ramach programu Erasmus+, jedna osoba prowadzi warsztaty metodyczne. Nauczyciele przygotowani są do realizacji zajęć z wykorzystaniem platformy e-learningowej, na której umieszczane są materiały dla studentów, a także z wykorzystaniem platformy Webex.

Jak wykazały hospitacje zajęć nauczyciele są dobrze przygotowani do prowadzenia zajęć w języku angielskim, a większość zajęć została przeprowadzona na odpowiednio zaawansowanym poziomie odpowiadającym standardom poziomu 6. PRK. Natomiast analiza prac dyplomowych wykazała, że nie spełniają one standardów językowych zakładanych w kierunkowych efektach uczenia się (poziom C1). Część wykładowców stosuje niepoprawne metody dydaktyczne, polegające na odpytywaniu studentów i prowadzeniu rozmowy z pojedynczymi studentami, bez zwracania uwagi na popełniane przez nich błędy, co uniemożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się sformułowanych dla przedmiotu, np.: student zna i objaśnia słownictwo oraz zwroty językowe na poziomie średniozaawansowanym, student poprawia błędy w tekstach ustnych, student dba o poprawność gramatyczną i stylistyczną wypowiedzi. Pomimo odpowiedniego przygotowania językowego nauczycieli do prowadzenia zajęć, metody dydaktyczne nie prowadzą do osiągnięcia przez studentów zakładanego poziomu językowego, który dokumentowany jest pracą dyplomową. Ponadto,

jak wykazała analiza prac etapowych, metody dydaktyczne stosowane na zajęciach *techniki tłumaczeniowe* nie umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia zakładanych dla tych zajęć.

Rekomenduje się cykliczne szkolenie metodyczne wykładowców w zakresie stosowanych metod dydaktycznych.

Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich umożliwia prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele akademicki nie są nadmiernie obciążani nadgodzinami..

Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Ponad 50% zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Zgodnie z Regulaminem pracy oraz Statutem PWSZ w Wałbrzychu zatrudnienie w Uczelni następuje w drodze otwartego konkursu, którego procedurę reguluje Statut. Konkurs ogłasza Rektor po stwierdzeniu potrzeby zatrudnienia i określeniu wymagań i kompetencji zawodowych niezbędnych do zatrudnienia na danym stanowisku. W informacji o ogłaszanym konkursie sprecyzowane są szczegółowe wymagania stawiane kandydatom w zakresie kwalifikacji naukowych, dydaktycznych i zawodowych umożliwiających realizację powierzonych zadań.

Za opracowywanie planów kadrowych, z uwzględnieniem przydatności kandydatów na nauczycieli akademickich odpowiada Dyrektor Instytutu, który jest także odpowiedzialny za obsadę zajęć. Co do zasady kryteria doboru nauczycieli akademickich są transparentne, kwalifikacje nauczycieli określane są szczegółowo w ogłoszeniach konkursowych, które uwzględniają udokumentowany, zgodny z kierunkiem i programem studiów profil wykształcenia nauczyciela oraz dorobek naukowy i/lub doświadczenie praktyczne pozauczelniane. Kryterium stosowanym w odniesieniu do obsady zajęć na kierunku filologia jest zgodność dorobku naukowego (badawczego, dydaktycznego) i kompetencji merytorycznych nauczycieli prowadzących zajęcia z dziedzinami i dyscyplinami, z którymi te zajęcia są powiązane. Zasady te jednak nie są stosowane, bo jak wskazano wyżej, istnieją przypadki, w których ani reprezentowana dyscyplina naukowa, ani dorobek naukowy, ani doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią nie odpowiadają zakresowi określönemu w nazwie przedmiotów i wyznaczonym im celom.

W tym kontekście należy zwrócić wagę na nieadekwatność kwalifikacji nauczycieli akademickich włączonych w proces dyplomowania w charakterze opiekunów prac dyplomowych i recenzentów w odniesieniu do problematyki tych prac. Odnotowywany jest brak koherencji między dyscypliną naukową reprezentowaną przez te osoby, a dyscypliną, w której powstają prace. Przykładowo, doktor reprezentujący dyscyplinę literaturoznawstwo jest recenzentem wielu prac w dyscyplinie językoznawstwo, w szczególności w subdyscyplinie glottodydaktyka. Jest również promotorem prac w zakresie dydaktyki nauczania języka angielskiego. Analogicznie, promotorem prac w tej subdyscyplinie jest doktor nauk o polityce. Z kolei recenzentem prac literaturoznawczych jest językoznawca.

Opiekunami większości prac dyplomowych są pracownicy ze stopniem naukowym doktora, którzy mają odpowiednie kwalifikacje, potwierdzone publikacjami, aby być opiekunami prac o charakterze przeglądowym, analitycznym, systematyzującym lub projektowym. Jednak nie zawsze promowane prace zgodne są z reprezentowaną przez nich dyscypliną naukową. Ponadto w jednym przypadku, promotor prac językoznawczych nie wykazuje bieżącego dorobku publikacyjnego, a jedynie udział w konferencjach naukowych. SeminaRIA dyplomowe przydzielane są zasadniczo osobom, które posiadają dorobek naukowy w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek (językoznawstwo i literaturoznawstwo). Jednak ze względu na to, że na kierunku zatrudniona jest tylko

jedna osoba reprezentująca dyscyplinę językoznawstwo oraz jedna dyscyplinę literaturoznawstwo ze stopniem doktora, prowadzi to do sytuacji opisanej wyżej, gdy recenzowanie (a czasem promowanie) prac przydzielane jest niezgodnie z reprezentowaną dyscypliną.

Nie wszyscy nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku filologia systematycznie pomnażają dorobek naukowy i posiadają bieżące publikacje w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek. Jeśli chodzi o dyscyplinę wiodącą – językoznawstwo, to dorobek naukowy jednej osoby (doktor) sprowadza się głównie do referatów na konferencjach i pojedynczego artykułu złożonego do recenzji w 2020 roku; natomiast inny pracownik (magister) ma aktualny dorobek w zakresie nauczania języka. Dorobek pracownika reprezentującego dyscyplinę literaturoznawstwo jest aktualny i systematycznie pomnażany. Brak jest dorobku naukowego w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach, natomiast pracownik, który reprezentuje nauki o polityce ma dorobek, który można zaklasyfikować częściowo do dyscypliny nauki socjologiczne (publikacje poświęcone stereotypom oraz wolności religijnej). Dwie osoby mają bieżący dorobek naukowy w subsydnialnych dla koncepcji kształcenia dyscyplinach (nauki o polityce, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki o prawie), jeden w dyscyplinie psychologia, który jednak nie jest aktualny (ostatnia publikacja datowana na 2012 rok). Jedna osoba ma publikacje poświęcone tematyce turystycznej, które również nie są aktualne (ostatnia z 2012 roku). Osoba reprezentująca dyscyplinę pedagogikę nie wykazuje dorobku naukowego, z wyjątkiem udziału w konferencjach. Część nauczycieli pogłębia swoje doświadczenie praktyczne, szczególnie w zakresie prowadzenia kursów językowych czy opracowywania nowych przedmiotów oraz wykonywania tłumaczeń. Część pracowników pogłębia swoje doświadczenie i kompetencje dydaktyczne poprzez uczestnictwo w kursach i warsztatach, a także szkoleniach wewnętrznych (np. „Dydaktyka szkoły wyższej”) oraz zewnętrznych (np. „Stawiamy na kształcenie praktyczne!”). Nie wszyscy pracownicy wykazują jednak aktywność w tym zakresie. Rekomenduje się zmobilizowanie ich do pomnażania swojego dorobku, szczególnie w dyscyplinie wiodącej dla kierunku (językoznawstwo), a także zapewnienie aktualnego dorobku w dyscyplinach nauki socjologiczne oraz nauki o komunikacji społecznej i mediach. Ponadto, rekomenduje się zmobilizowanie pracowników, którzy są nauczycielami praktykami i nie prowadzą działalności naukowej, do pogłębiania swojego doświadczenia dydaktycznego, zwłaszcza w kontekście zajęć kształtujących umiejętności zawodowe związane z praktycznym profilem studiów.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem poprzez prowadzoną w Uczelni ankietyzację w formie elektronicznej oraz przez hospitację zajęć.

Wszyscy pracownicy kierunku podlegają bieżącej ocenie, która obejmuje, m.in.: 1) działalność dydaktyczną i edukacyjną; 2) działalność naukową; 3) działalność organizacyjną. W ocenie uwzględniane są: 1) wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych; 2) studencka ocena prowadzonych zajęć; 3) podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Ocena okresowa może być pozytywna lub negatywna. Wyniki oceny mają wpływ na politykę kadrową i mogą skutkować rozwiązaniem stosunku pracy.

Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie są wykorzystywane do doskonalenia nauczycieli akademickich i planowania ich ścieżek rozwojowych, co ma głównie wyraz w sformułowaniu zaleceń lub rekomendacji dla ocenianego pracownika przez Komisję ds. oceny nauczycieli akademickich. Wyniki okresowych przeglądów kadry nie wpłynęły znacząco we wszystkich przypadkach na aktywność publikacyjną pracowników badawczo-dydaktycznych, czy doskonalenie warsztatu dydaktycznego związanego z praktycznym profilem studiów. Rekomenduje się efektywniejsze planowanie rozwoju naukowego i dydaktycznego pracowników w ramach ich indywidualnych ścieżek rozwoju oraz powiązanie wyników okresowych przeglądów kadry na

działalność publikacyjną i umiejętności dydaktyczne prowadzące do osiągania przez studentów efektów uczenia się związanych z praktycznym profilem studiów.

Dbając o rozwój kadry w zakresie pracy dydaktycznej i naukowej Uczelnia oferuje pracownikom granty wewnętrzne oraz możliwość obniżenia pensum dydaktycznego, przy wykazaniu określonej liczby punktowanych publikacji. Uczelnia umożliwia także bezpłatną publikację artykułów i książek w wydawnictwach punktowanych oraz w Wydawnictwie Uczelnianym PWSZ AS, dofinansuje udział w konferencjach i sympozjach naukowych, a także oferuje pomoc organizacyjną w przygotowywaniu wniosków o granty zewnętrzne oraz niski, 15% narzut ich obsługi. Ponadto dofinansowywane są przewody doktorskie i habilitacyjne, co sprzyja awansom naukowym. Dodatkowo, zgodnie ze Statutem Uczelni, częścią systemu motywowania są nagrody rektora dla wyróżniających się nauczycieli akademickich za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne lub organizacyjne w danym roku oraz za całokształt dorobku naukowego, dydaktycznego lub organizacyjnego. Nagrody takie otrzymali nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku.

Realizowana polityka kadrowa i system wspierania i motywowania pracowników co do zasady umożliwiają dobór kadry zapewniający prawidłową realizację zajęć i sprzyjają rozwojowi nauczycieli akademickich oraz stabilizacji zatrudnienia. Pięcioro pracowników prowadzących zajęcia na kierunku to absolwenci PWSZ AS w Wałbrzychu, w tym czworo kierunku filologia, co świadczy o dbałości zarówno o losy absolwentów, jak i stabilność zatrudnienia poprzez wiązanie pracowników z uczelnią macierzystą. Kilku pracowników związanych jest z Uczelnią od początku jej powstania w roku 2000.

W Uczelni wprowadzono Procedurę przeciwdziałania mobbingowi. W Regulaminie wewnętrznej polityki antymobbingowej w PWSZ w Wałbrzychu opisano dokładnie procedury postępowania związane z sytuacjami konfliktowymi noszącymi znamiona mobbingu. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów oraz przypadki mobbingu. Sytuacje konfliktowe, niemające znamion mobbingu, rozwiązywane są na bieżąco w drodze niesformalizowanej procedury. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku filologia podkreślają bardzo dobrą współpracę z władzami oraz atmosferę w zespole i brak sytuacji konfliktowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na kierunku filologia zapewniają częściowo prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Nie wszystkie dyscypliny, do których przyporządkowano kierunek reprezentowane są przez nauczycieli akademickich, co wpływa na nieprawidłową obsadę zajęć, a co za tym idzie ich realizację. Zbyt mała liczba pracowników reprezentujących dyscyplinę wiodącą wpływa na nieprawidłowe obsadzenie zajęć językoznawczych. Stosowane metody dydaktyczne nie są na tyle skuteczne, aby umożliwić studentom osiągnięcie poziomu językowego zakładanego w kierunkowych efektach uczenia się (C1). Polityka kadrowa co do zasady zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, jednak, jak wskazano, zdarzają się przypadki nieprawidłowo obsadzonych zajęć. Polityka kadrowa uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki nie są w pełni wykorzystywane w doskonaleniu kadry. Uczelnia stwarza warunki stymulujące kadrę do rozwoju.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących: 1) brak pracowników reprezentujących dyscypliny: nauki socjologiczne oraz nauki o komunikacji społecznej i mediach; 2) zbyt mała liczba nauczycieli akademickich reprezentujących wiodącą dyscyplinę (językoznawstwo); 3) nieprawidłowa obsada części zajęć; 4) promowanie i recenzowanie prac dyplomowych niezgodnie z reprezentowaną przez pracownika dyscypliną naukową.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zapewnienie obsady kadrowej reprezentującej wszystkie dyscypliny, do których przyporządkowano kierunek studiów, w liczbie gwarantującej prawidłową realizację zajęć.
2. Zapewnienie prawidłowej obsady zajęć, dbając o zgodność dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego z celami, treściami i efektami uczenia się poszczególnych przedmiotów.
3. Wyeliminowanie sytuacji, w której pracownik promuje lub recenzuje pracę dyplomową w dyscyplinie, której nie reprezentuje.
4. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na ocenianym kierunku odbywają się w dwóch budynkach (budynek A i B), zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie.). Budynek A to obiekt zabytkowy. Oprócz sal dydaktycznych (sale wykładowe, ćwiczeniowe oraz pracownie komputerowe) mieści on pomieszczenia administracyjne. W budynku B znajdują się sale wykładowe, sale ćwiczeniowe, i pracownie komputerowe.

Wszystkie sale wykładowe wyposażone są w sprzęt nagłośnieniowy, komputery, projektory, rzutniki oraz w nowoczesne tablice multimedialne. W salach ćwiczeniowych znajduje się sprzęt audiowizualny (telewizory plazmowe 42”), odtwarzacze video, DVD, komputery, ekrany projekcyjne i rzutniki. Sale dydaktyczne przeznaczone do prowadzenia zajęć z nauczania języka obcego wyposażone są w sprzęt umożliwiający prezentowanie materiałów audio-wideo.

Pracownicy i studenci mają dostęp do bezprzewodowej sieci internetowej na terenie budynku A. Komputery w pracowniach komputerowych i w bibliotece podpięte są do studenckich sieci. Na potrzeby doskonalenia umiejętności językowych dla studentów kierunku filologia w 2019 r. stworzono multimedialną pracownię języków obcych, wyposażoną w 24 stanowiska dla studentów, składające się z biurka, pulpitu, słuchawek, mikrofonu oraz pulpitu (tabletu) dla osoby prowadzącej zajęcia. Integralną część pracowni stanowi moduł do sterowania 24-ścieżkowym rejestratorem dźwięku, umożliwiający zindywidualizowaną rejestrację dźwięku i jego odtwarzanie dla każdego studenta. Pozwala to na osiągnięcie efektów uczenia się sformułowanych dla przedmiotu *fonetyka*, związanych z prawidłową wymową i treningiem wymowy. Pracownia może być także wykorzystywana na przedmiotach takich jak *konwersacje* czy *rozumienie ze słuchu*, jak również wszystkich innych przedmiotach związanych z praktyczną nauką języka. W pracowni znajduje się tablica interaktywna,

która pozwala na użytkowanie po podłączeniu do komputera oraz projektora. Tablica może być również użytkowana jako tradycyjna tablica suchościeralna. Ponadto Uczelnia dysponuje czterema nowoczesnymi pracowniami komputerowymi (łącznie 98 stanowisk z dostępem do Internetu), których oprogramowanie nie odbiega od typowego oprogramowania biurowego. W jednej z pracowni komputerowych znajdujących się w budynku A zainstalowany jest darmowe narzędzie CAT – OmegaT. Program ten jest kompatybilny z innymi narzędziami CAT, korzystającymi z formatu TMX projektów. Ponadto Uczelnia dysponuje pracownią dydaktyczną oraz logistyczną, a także salą wyposażoną w gry biznesowe i negocjacyjne. Wyposażenie bazy dydaktycznej umożliwia prawidłową realizację zajęć oraz zapewnia możliwość prowadzenia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w obszarach działalności zawodowej określonych w koncepcji kształcenia, w oparciu o nowoczesne technologie, jakie studenci powinni zdobyć na profilu praktycznym studiów, związane z wykonywaniem zadań okołobiznesowych i biurowych, w branży biznesowej i turystycznej, a także z tłumaczeniem tekstów specjalistycznych. Uczelnia nie dysponuje programami do samodzielnej nauki języka angielskiego, które byłyby szczególnie przydatne dla studentów kierunku filologia w kontekście wyrównania ich poziomu. Rekomenduje się doposażenie pracowni komputerowych w oprogramowanie do nauki języka angielskiego.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Biblioteka PWSZ w Wałbrzychu mieści się w budynku A na parterze. Gromadzi ona zbiory niezbędne do prowadzenia badań naukowych i realizowania procesu dydaktycznego, takie jak: książki i czasopisma (drukowane i w wersji elektronicznej), wydawnictwa informacyjne, zbiory specjalne oraz licencjonowane zasoby elektroniczne: bazy danych, czasopisma oraz książki elektroniczne.

Biblioteka dysponuje wypożyczalnią, czytelnią główną, czytelnią czasopism. Ponadto, w bibliotece dostępne są: stanowiska komputerowe (21 stanowisk do pracy własnej) z dostępem do Internetu, skanery z oprogramowaniem umożliwiającym rozpoznawanie tekstu w pliku graficznym i konwertowanie do pliku tekstowego (2 szt.), drukarka, urządzenie kserograficzne, ploter.

System biblioteczny czynny jest przez pięć dni w tygodniu: od poniedziałku do piątku w godzinach 08.00–15.00. Biblioteka jest także dostępna w weekendy w czasie zjazdów studentów studiów niestacjonarnych.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne w komputery, liczba miejsc w czytelniach zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Biorąc jednak pod uwagę, że studenci kierunku filologia mają zajęcia przeważnie od godz. 8.00 do 15.45, a czasem do 18.15 (z jednym dniem wolnym w tygodniu), godziny otwarcia biblioteki nie zapewniają możliwości komfortowego korzystania z niej np. po zajęciach. Rekomenduje się przesunięcie czasu pracy biblioteki na godziny popołudniowe.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna zapewnia bezpieczeństwo pod względem higieny pracy, a zasady korzystania z niej są zgodne z przepisami BHP.

Studenci mają zapewniony dostęp do sieci bezprzewodowej poza godzinami zajęć w celu wykonywania zadań i realizacji projektów. Infrastruktura i zasoby (oprogramowania specjalistyczne i materiały dydaktyczne) są także dostępne dla studentów w ramach pracy własnej. Studenci mogą korzystać z pracowni komputerowych w ramach konsultacji z prowadzącymi dany przedmiot. Mają także dostęp do komputerów w korytarzu biblioteki i czytelnii, do sal dydaktycznych i pracowni w celu realizacji działań kół naukowych oraz do pracy indywidualnej pod opieką pracownika instytutu.

Budynek A (ul. Zamkowa 4) ze względu na swój zabytkowy charakter nie jest w pełni przystosowany dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Na parterze budynku znajduje się schodolaz umożliwiający przemieszczanie osób poruszających się na wózkach na różne piętra budynku. Między niektórymi częściami budynku znajdują się stopnie lub schody. Rekomenduje się wyposażenie budynku w przenośne, składane rampy, które ułatwiłyby przemieszczanie się w miejscach, gdzie jest kilka schodów, oraz dostanie się na poziom katedry w części sal wykładowych. W budynku A brak jest odpowiedniego zaplecza sanitarnego. Toaleta męska, znajdująca się na parterze, wyposażona jest w podstawowe uchwyty ułatwiające korzystanie z niej, podobnie jak toaleta damska znajdująca się na 1 piętrze budynku. Żadna z nich nie spełnia wymogów kubatury, umożliwiających osobom poruszającym się na wózku inwalidzkim komfortowe z nich korzystanie. Budynek B (ul. P. Skargi) przystosowany jest dla osób z niepełnosprawnością ruchu, w tym poruszających się na wózku inwalidzkim i posiada odpowiednie zaplecze sanitarne. Przystosowana toaleta znajduje się na 2 piętrze, a poruszanie się pomiędzy piętrami możliwe jest przy pomocy windy znajdującej się w budynku. Przed budynkami wyznaczono miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, odpowiednio oznakowane. Ciąg komunikacyjny między budynkami pozbawiony jest barier architektonicznych. W części sal dydaktycznych ławki są łączone w jeden ciąg, co utrudnia osobom poruszającym się na wózku swobodne zajęcie miejsca za pulpitem. Sale są jednak duże, co umożliwia wygospodarowanie specjalnego miejsca z pulpitem dla takiej osoby, również w sali wyposażonej w wielostanowiskowe laboratorium językowe. W salach wykładowych nie przewidziano specjalnego miejsca dla osób poruszających się na wózkach. Rekomenduje się wygospodarowanie miejsca dla takich osób, aby mogły komfortowo uczestniczyć w zajęciach. Uczelnia posiada sprzęt wspomagający osoby z niepełnosprawnościami w kształceniu, który zlokalizowany jest w Bibliotece. Są to: czytniki e-booków, dyktafony, odtwarzacze książek mówionych (z wbudowaną kartą Wi-Fi zapewniającą bezprzewodowy dostęp do Internetu, co umożliwia korzystanie z zasobów bibliotek cyfrowych, słuchania radia internetowego, itp.), udźwiękowione lupy elektroniczne, lupy cyfrowe, powiększalniki, folia powiększająca A4 z ramką, specjalistyczna klawiatura komputerowa (wyposażona w duże klawisze z wyraźnym, kontrastującym nadrukiem), specjalistyczna mysz komputerowa typu trackball (przeznaczona dla osób, u których występują problemy motoryczne), bezprzewodowy przycisk do komputerów i tabletów (zapewnia osobom niepełnosprawnym ruchowo i osobom z problemami motorycznymi wygodny dostęp do komputerów i tabletów). Część z tego sprzętu może być wypożyczona studentom.

W Dziale Kształcenia, w którym zamontowano wysoką ladę do obsługi studentów, przewidziano osobne pomieszczenie z biurkiem, w którym obsługiwani mogą być studenci poruszający się na wózku. Natomiast w Czytelni Głównej nie zamontowano obniżonej lavy umożliwiającej osobom z niepełnosprawnościami, poruszającym się na wózkach, czy osobom niewysokim, komfortowy kontakt z pracownikami. Układ stanowisk do pracy własnej w czytelni (połączone w ciąg) uniemożliwia osobom poruszającym się na wózku korzystanie z nich w sposób komfortowy. W pracowniach komputerowych i ogólnodostępnych stanowiskach komputerach w bibliotece i czytelni nie przewidziano biurka dostosowanego dla osoby poruszającej się na wózku. Rekomenduje się stworzenie stanowiska komputerowego odpowiedniego dla osoby poruszającej się na wózku w pracowni komputerowej oraz przestrzeni ogólnodostępnej.

W budynkach A i B dostępne są przenośne pętle indukcyjne, zatem istnieje możliwość ich wykorzystania w dowolnym miejscu w zależności od potrzeb. W budynku A pętla indukcyjna znajduje się na portierni oraz w Dziale Nauczania i Spraw Studenckich, w pomieszczeniu, w którym obsługiwani są studenci, natomiast w budynku B - pętla indukcyjna znajduje się na portierni. Budynki nie są

oznakowane w języku Braille'a, co umożliwiłoby komfort studiowania osobom niedowidzącym. Rekomenduje się zainstalowanie udogodnień dla osób niedowidzących.

Na kierunku filologia nie wykorzystuje się metod i technik kształcenia na odległość.

Uczelnia dysponuje dostępem do platformy e-learningowej LMS Moodle wspierającej kształcenie na odległość w formie asynchronicznej oraz do platformy Webex (kształcenie synchroniczne). Nauczycielom akademickim, którzy nie posiadają odpowiedniego sprzętu do prowadzenia wykładów przy pomocy platformy Webex, Uczelnia zapewnia osprzęt w jej siedzibie.

Obecnie zbiór biblioteczny liczy 50 582 woluminy, 37 352 egzemplarze czasopism naukowych, 156 sztuk zbiorów specjalnych (m.in. normy, katalogi, mapy), 1237 filmów instruktażowych, materiałów multimedialnych do nauki języków obcych, 16 gier szkoleniowych i zestawów kart dydaktycznych (w tym w języku angielskim: Learning Battle Cards, Karty add...ing, Values Poker – gra w wartości, Lumico – emocje, relacje, reakcje i zasoby, LockLuck). Uczelnia dysponuje *Wielkim multimedialnym słownikiem polsko-angielskim i angielsko-polskim* (słownik w wersji na pendrive), a także posiada wykupiony dostęp do *Wielkiego słownika angielsko-polskiego i polsko-angielskiego PWN* w internetowym serwisie IBUK (pakiet na 20 jednoczesnych dostępów). Umożliwia to wspomaganie procesu dydaktycznego.

Biblioteka gwarantuje powszechny i bezpłatny dostęp do najważniejszych publikacji naukowych w języku polskim i angielskim, a także dostęp do licencjonowanych zasobów elektronicznych w sieci komputerowej Uczelni w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz platform. W Bibliotece oraz na terenie uczelni (przez sieć IP) można korzystać z zasobów elektronicznych baz danych, zapewniających studentom dostęp do aktualnej wiedzy. Dodatkowo istnieje możliwość korzystania z baz on-line poza siecią Uczelni, po uzyskaniu hasła i loginu od pracowników Biblioteki Uczelnianej. W odniesieniu do studentów ocenianego kierunku, najbardziej przydatne dostępne w Uczelni bazy danych to: baza Academica (dostęp do ponad pół miliona pełnotekstowych publikacji – monografii, podręczników, skryptów, artykułów, całych numerów czasopism, tekstów źródłowych i literatury pięknej); bazy danych Biblioteki Narodowej (w tym Przewodnik Bibliograficzny, Bibliografia artykułów z czasopism polskich, Centralny Katalog Czasopism Polskich, Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych); baza Directory of Open Access Journals (baza czasopism elektronicznych w wolnym dostępie, zawierająca tytuły m. in. z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, edukacji, zarządzania); EBSCO (licencja obejmuje pakiet podstawowy 12 baz, w tym 7 baz pełnotekstowych zawierających czasopisma naukowe różnych wydawców, książki, gazety i inne publikacje, oraz 5 baz bibliograficznych z zakresu m.in. nauk humanistycznych, społecznych, w tym edukacji, ekonomii i biznesu); czasopisma elektroniczne wydawane przez Elsevier Science; Humbul Humanities Hub (anglojęzyczna baza katalogująca źródła internetowe z humanistyki); baza ibuk.pl (zawierająca podręczniki akademickie i inne książki w wersji elektronicznej z zakresu m.in. nauk ekonomicznych, humanistycznych); bazy Scopus i Springer, Wiley-Blackwell (zawierające czasopisma, w tym spisy treści, dane bibliograficzne, abstrakty oraz pełne teksty artykułów wraz z grafiką), a także bazę POLONA Cyfrowa Biblioteka Narodowa (udostępniająca najważniejsze wydania tekstów literackich i naukowych, dokumentów historycznych, czasopisma) i Polską Bibliografię Literacką (zawierająca informacje o pisarzach, literaturze polskiej i obcej, teorii literatury, tematach i motywach literackich, nauczaniu literatury, życiu literackim i teatralnym) i zasoby polskie ICM (kolekcja wybranych książek z zakresu humanistyki i nauk społecznych, zdigitalizowana w roku 2007). Dodatkowo dostępne są Newspaper Source (dostęp do 45 pełnotekstowych gazet w języku angielskim takich jak: „The Christian Science Monitor”, „USA Today”, „The Washington Post”, „The Washington Times”, „The Times” (London), „The Toronto Star”, „The

Sunday Times" (Wlk. Brytania), „Budapest Sun", „Slovak Spectator", „the Australian", „Irish Times", „Japan Times", a także do pełnych tekstów wyselekcjonowanych artykułów z 390 regionalnych gazet amerykańskich oraz transkrypcji wiadomości nadawanych przez amerykańskie kanały radiowe i telewizyjne: CBS News, CNN, CNN International, FOX News, NPR i inne.). Ponadto studenci mają także dostęp do bazy LEX SIGMA oraz do elektronicznych wersji czasopism o tematyce: bankowość, finanse, administracja samorządowa (wydania bieżące oraz wieloletnie archiwum, m.in.: „Miesięcznik Finansowy BANK", „Europejski Doradca Samorządowy", „Finansowanie Nieruchomości", „Kurier Finansowy"). Zasoby elektroniczne umożliwiają studentom korzystanie z literatury fachowej z zakresu wszystkich dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo, nauki socjologiczne, nauki o komunikacji społecznej i mediach) oraz autentycznych materiałów prasowych w języku angielskim, a także tekstów administracyjno-prawnych. Biblioteka umożliwia także korzystanie z czasopism online w dyscyplinach językoznawstwo (w tym glottodydaktyka) i literaturoznawstwo, m.in.: „EnglishTeaching-practice and Critique", „Teaching English with Technology", „Early Modern Literary Studies", „Studia Anglica Posnaniensia. An International Review of English Studies", „NJES. Nordic Journal of English Studies", „Shenandoah", „ZAA – Zeitschrift für Anglistik und Amerikanistik: A Quarterly of Language, Literature and Culture", „Computational Linguistics", „Language Learning and Technology", „Modern Language Journal", „Journal of Literacy Research", „Lexikos", „Language and Linguistics", „Poznan Studies in Contemporary Linguistics", „CALL-EJ", „English for Specific Purposes World", „Image and Narrative", „JOSTRANS, the Journal of Specialized Translation", „Journal of Intercultural Communication", „L1 Educational Studies in Languages and Literature", „New Voices in Translation Studies", „SKY Journal of Linguistics", „Translatio", „CLCWeb: Comparative Literature and Culture", „Kwartalnik Neofilologiczny", „Lingua Posnaniensis", „Lodz Papers in Pragmatics", „Research in Language", „Ruch Literacki", „Etnolingwistyka", „Neophilologica", „Psychology of Language and Communication", i wiele innych. Dostępne są także czasopisma z zakresu prawa, administracji i ekonomii, szczególnie przydatne dla studentów specjalności język angielski w biznesie i administracji.

W bibliotece funkcjonuje także usługa wypożyczeń międzybibliotecznych, dzięki której realizować można bezpłatnie zamówienia na materiały niedostępne w bibliotece uczelnianej.

W księgozbiornie filologicznej, liczącej około 4,5 tys. woluminów, biblioteka posiada wydawnictwa z zakresu lingwistyki, metodyki nauczania języków obcych, w szczególności nauczania języka angielskiego, historii i teorii literatury, literatury krajów anglojęzycznych, komunikacji, w tym komunikacji międzykulturowej (pojedyncze pozycje) oraz negocjacji, administracji, biznesu, turystyki. Brakuje natomiast pozycji z zakresu historii i kultury krajów anglojęzycznych (dostępny jest *Oxford Guide to British and American Culture*), a także z zakresu teorii i praktyki przekładu, szczególnie w odniesieniu do tekstów fachowych. Brak także pozycji z kanonu literatury angielskiego obszaru językowego, np. *Jądro ciemności* Josepha Conrada, żadnej pozycji Martina Amisa czy Kinglsey Amisa, żadnej pozycji J.R.R. Tolkiena, żadnej pozycji Irvina Welsha.

Zasoby biblioteczne związane z dyscypliną naukową językoznawstwo, w szczególności glottodydaktyka, oraz literaturoznawstwo umożliwiają prowadzenie badań w tych dyscyplinach. System biblioteczny posiada także wystarczające zbiory z zakresu nauk socjologicznych i nauk o komunikacji społecznej i mediach. Zasoby biblioteczne są wystarczające, aby prawidłowo realizować zajęcia oraz przygotować studentów do wykonywania zawodów związanych z posługiwaniem się językiem angielskim w działalności biznesowej oraz nauczyciela języka obcego.

Biblioteka nie zapewnia w pełni wskazanej w sylabusach zajęć literatury. Brakuje m.in. następujących pozycji (zapis literatury zgodnie z kartami przedmiotów): *komunikacja społeczna* (literatura

uzupełniająca): Rosińska-Mamej A., Senderska J. (red.), *Komunikacja niełatwa czyli o tym, co przeszkadza w skutecznym porozumiewaniu się; umiejętności interpersonalne* (literatura uzupełniająca): Król-Fijewska L., *Trening asertywności; fonetyka I* (literatura uzupełniająca): Ashby P., *Understanding Phonetics; rozumienie ze słuchu I* (literatura podstawowa): Gaunt-Leshinsky J., *Authentic Listening and Discussion for Advanced Students; konwersacje* (literatura podstawowa): Jones L., *Eight Simulations; czytanie ze zrozumieniem / analiza tekstu* (literatura podstawowa): Muller, Gilbert [ed.] *The McGraw-Hill Reader; umiejętności zintegrowane* (literatura uzupełniająca): Kenneth Janda, Jeffrey Berry, Jerry Goldman. *The Challenge of Democracy; podstawy konstrukcji tekstu w języku angielskim* (literatura podstawowa): Brandon, Lee. *At a Glance: Sentences.*, (literatura uzupełniająca): Brandon, Lee and Kelly Brandon. *Sentences, Paragraphs and Beyond, with Integrated Reading; techniki tłumaczeniowe* (literatura podstawowa): Diaz Cintas, Jorge, Pilar Orero and Aline Remael (eds.). *Media for all. Subtitling for the Deaf, Audio Description and Sign Language; Kuhiwczak, Piotr and Karin Littau. A Companion to Translation Studies; wprowadzenie do akwizycji języków obcych* (literatura podstawowa): Brown H. Douglas, *Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy; Gamon D., Bragdon A.D., Trenuj swój mózg; Kurz I., Okuniewska H., Język jako przedmiot badań psychologicznych; wstęp do teorii komunikacji językowej* (literatura podstawowa): Filipiak M., *Homo communicans. Wprowadzenie do teorii masowego komunikowania*, (literatura uzupełniająca): Głodkowski W., *Komunikowanie interpersonalne; wstęp do językoznawstwa* (literatura podstawowa): Fromkin, V., Rodman, R. *An Introduction to Language; Greenbaum, S. i Quirk, R. A Student's Grammar of the English Language; Lewandowska-Tomaszczyk. B. (red.)New Ways to Language*, (literatura uzupełniająca): Taylor, J.R. *Linguistic Categorisation, Prototypes in Linguistic Theory; gramatyka opisowa języka angielskiego* (literatura uzupełniająca): Jackson H., ZeAmvela E., *Words, Meanings and Vocabulary: An Introduction to Modern English Lexicology; Jule G., Ways to Language; gramatyka kontrastywna* (literatura podstawowa): Willim E. Mańczak-Wolfeld E., *A Contrastive Approach to Problems with English*, (literatura uzupełniająca): Douglas-Kozłowska Ch., *Difficult Words in Polish-English Translation; lingwistyka stosowana* (literatura podstawowa): Carter Ronald, *Introducing Applied Linguistics*, (literatura uzupełniająca): Larsen-Freeman, D. *Complex Systems and Applied Linguistics; historia rozwoju ekonomicznego krajów anglojęzycznych* (literatura podstawowa): Baines, D.E., 2016. *Economic History Since 1900; wiedza o społeczeństwie i instytucjach angielskiego obszaru językowego / kultura Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii* (literatura podstawowa): Smith, Jo. *Exploring British Culture; kultura Stanów Zjednoczonych Ameryki* (literatura podstawowa): Falk, Randee *Spotlight on the U.S.A.; Johnson, Dileri. Speak American: A Survival Guide to the Language and Culture of the U.S.A.; komunikacja międzykulturowa w biznesie* (literatura podstawowa): Jerzy Mikułowski Pomorski, *Komunikacja międzykulturowa. Wprowadzenie*,, (literatura uzupełniająca): R. R. Gesteland, *Różnice kulturowe a zachowania w biznesie; komunikacja w mediach* (literatura podstawowa): Andrzejewski P., Kot W., *Media relations. Budowanie reputacji firmy; Karen Sutherland, Saira Ali, and Umi Khattab (sic!); język angielski w Public Relations* (literatura podstawowa): McLisky, M. *English for Public Relations in Higher Education Studies.; Mahoney, J. Public Relations Writing; Ćwiklińska, J. Public Relations Practice in English; tłumaczenie tekstów biznesowych* (literatura podstawowa): D.G. Hernandez, E. Poirier, *Business and Institutional Translation: New insights and reflections; Ch. Douglas- Kozłowska, Difficult words in Polish-English translation; wprowadzenie do literatury angielskiego obszaru językowego* (literatura podstawowa): Baldick C., *A Concise Dictionary of Literary Terms; współczesna powieść angielskiego obszaru językowego* (literatura podstawowa): Boxall, Peter. *Twenty-First-Century Fiction: A Critical Introduction*, (literatura uzupełniająca): Harte, Liam. *Reading the Contemporary Irish Novel*

1987-2007; Schoene, Berthold (ed). *The Edinburgh Companion to Contemporary Scottish Literature*; Gladstone, Jason Andrew Hoberek, Daniel Worden (eds.). *Postmodern/Postwar And After: Rethinking American Literature*; historia powszechna krajów angielskiego obszaru językowego (literatura podstawowa): *Ameryka. Instytucje i społeczeństwo*, pod red. Zbigniew Lewicki.

Biorąc pod uwagę zasoby biblioteczne w formie tradycyjnej i cyfrowej możliwy jest taki dobór literatury zalecanej w sylabusach, by była ona dostępna w ramach księgozbioru Biblioteki. Rekomenduje się skorelowanie wykazu literatury zalecanej w sylabusach z zasobami bibliotecznymi Uczelni.

Zasoby biblioteczne są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej.

Zasoby dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnością, dzięki czemu osoby te mogą z nich w pełni korzystać.

W związku z wprowadzoną sytuacją epidemiczną oraz prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość materiały dydaktyczne w formie elektronicznej zamieszczane są dla studentów na platformie Moodle. Pracownicy Biblioteki służą studentom pomocą poprzez przygotowywanie skanów niezbędnych materiałów.

Dział Administracji odpowiedzialny jest za planowanie przeglądów i konserwacji budynków, urządzeń technicznych, instalacji oraz nadzór nad utrzymaniem budynków, co wymaga okresowych przeglądów infrastruktury. Dział Administracji współpracuje z Działem Nauczania i Spraw Studenckich w zakresie wyposażenia sal. Dyrektorzy Instytutów przygotowują sprawozdania i analizy związane z bieżącą działalnością. Za działalność Biblioteki odpowiedzialny jest Dyrektor Biblioteki i Wydawnictwa Uczelnianego, do którego obowiązków należy roczna sprawozdawczość. Ocena zasobów materialnych Uczelni, w tym infrastruktury dydaktyczno-badawczej należy także do zadań Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Oceną dostępu do zasobów bibliotecznych oraz infrastruktury Uczelni zajmuje się Kierunkowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Nauczyciele akademicki mają zapewniony udział w ocenie infrastruktury poprzez możliwość zgłaszania uwag dotyczących infrastruktury i propozycji doskonalenia zasobów bazy dydaktycznej i naukowej na bieżąco podczas spotkań instytutowych oraz Kierunkowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Nie są jednak włączeni w kompleksowe przeglądy infrastruktury i zasobów. Studenci dokonują oceny zasobów bazy dydaktycznej i bibliotecznej w corocznych ankietach ewaluacyjnych (pytania w ankiecie dotyczą: dostępności książek i czasopism oraz godzin, a także oceny wyposażenia sal dydaktycznych, sal komputerowych, pracowni i laboratoriów). Wyniki ankiet są przedstawiane i omawiane podczas Senatu.

Rekomenduje się włączenie nauczycieli akademickich do sformalizowanej i kompleksowej oceny infrastruktury służącej kształceniu oraz wykorzystanie wyników tych przeglądów w doskonaleniu infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Infrastruktura nie jest w pełni

dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający pełny udział w kształceniu, ponieważ dla osób z dysfunkcją ruchu brak jest odpowiedniego zaplecza sanitarnego w budynku A. Ponadto brak oznakowania pomieszczeń w języku Braille’a, co ułatwia poruszanie się po budynku osobom niewidzącym. Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących, choć w zasobach bibliotecznych brak jest wielu pozycji literaturowych wskazywanych w sylabusach poszczególnych przedmiotów.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Na ocenę kryterium spełnione częściowo zaważył: 1) brak odpowiedniego zaplecza sanitarnego w budynku A, przystosowanego dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co uniemożliwiałoby im komfort studiowania.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnościami, w zakresie, który nie jest związany z ingerencją architektoniczną w konstrukcję zabytkowego budynku: zapewnienie w budynku A toalety w pełni przystosowanej dla osób z niepełnosprawnością ruchu.
2. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zalecenia.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Jednostka prowadzi sformalizowaną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Pracodawcy reprezentują różnorodne branże: usługową, samorządową oraz turystyczną. Są to zarówno międzynarodowe korporacje oraz małe i średnie przedsiębiorstwa. Charakter oraz zasięg działalności interesariuszy, współpracujących z kierunkiem filologia jest zgodny z dyscyplinami naukowymi, do których kierunek jest przyporządkowany.

Relacje Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi formalizowane są za pomocą umów i odnoszących się do działań takich, jak organizacja wizy studyjnych i praktyk zawodowych. Pracodawcy bardzo dobrze oceniają przygotowanie studentów do praktyk, zwracając uwagę na ich kompetencje językowe oraz miękkie, w zakresie szybkiego uczenia się oraz adaptacji do zmieniającego się środowiska biznesowego. Potwierdza to, iż kompetencje zdobyte przez studentów, odpowiadają na potrzebny lokalnego rynku pracy.

Formy istniejącej współpracy obejmują również udział pracodawców w targach pracy i dniach kariery oraz organizację praktycznych warsztatów dla studentów (obecnie w formie webinarium). Pracodawcy są również zapraszani na wykłady, podczas których przybliżają studentom profil działalności ich organizacji oraz możliwe do podjęcia ścieżki kariery. Działania te mają charakter nieformalny i są możliwe dzięki wieloletnim relacjom Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi.

Pracodawcy w niewielkim stopniu są zaangażowani w proces powstawiania pracy dyplomowych oraz etapowych. Rekomenduje się, zwiększenie zaangażowania pracodawców w proces powstawiania prac etapowych oraz dyplomowych. Uczelnia dokonuje analizy losów zawodowych absolwentów, a wyniki prezentowane są oddzielnie dla każdego kierunku. Podczas badania zbierane są dane dotyczące ukończonego kierunku studiów, chęci podjęcia studiów II stopnia, aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów oraz opinii na temat studiów na kierunku filologia. Zagregowane informacje są wykorzystywane przez uczelniany zespół ds. oceny jakości kształcenia w celu modyfikacji planu studiów oraz kart przedmiotów. Informacja uzyskana od absolwentów jest uzupełniana o opinię interesariuszy zewnętrznych, przekazywany podczas formalnych i nieformalnych spotkań. Uzyskane informacje umożliwiają kompleksową analizę otoczenia społeczno-gospodarczego i wprowadzenie zmian w programie studiów, tak aby profil kompetencyjny absolwentów odpowiadał potrzebom lokalnego rynku pracy. Zebrane informacje, są omawiane również z pracownikami oraz studentami, podczas posiedzeń UZOK lub Senatu i wykorzystywane w procesie doskonalenia jakości kształcenia.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego są członkami kierunkowego zespołu ds. zapewniania jakości kształcenia i jako organ opiniotwórczy, uczestniczą w konstruowaniu programu studiów na kierunku filologia. Spotkania KZZJK odbywają się cyklicznie, a zbierane podczas nich opinie pracodawców służą nie tylko doskonaleniu jakości kształcenia, ale tworzą przestrzeń do wymiany doświadczeń, informacji o lokalnym rynku pracy oraz dyskusji na temat nadchodzących zmian, np. wprowadzenie nowych specjalizacji na kierunku filologia.

Informacje pozyskane podczas formalnych oraz nieformalnych spotkań, służą również Uczelni do oceny skuteczności podejmowanych z pracodawcami działań oraz ich wpływu na rozwój kierunku. Obecny dobór instytucji współpracujących z kierunkiem umożliwia doskonalenie programu studiów na kierunku filologia, co w efekcie przekłada się na stworzenie profilu absolwenta zgodnego z oczekiwaniami lokalnego rynku pracy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jednostka prowadzi sformalizowaną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Pracodawcy reprezentują jednostki samorządu lokalnego, firmy usługowe, międzynarodowe korporacje oraz firmy z branży turystycznej (m.in. hotele, ośrodki wypoczynkowe, biura podróży). Profil działalności jednostek z otoczenia społeczno-gospodarczego jest zgodny z dyscyplinami naukowymi, do których kierunek jest przyporządkowany. Formy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi obejmują: organizację wizyt studyjnych, praktyk zawodowych, warsztatów i webinarów dla studentów oraz opiniowanie programu studiów. W mniejszym stopniu pracodawcy są zaangażowani w proces tworzenia pracy etapowych oraz dyplomowych. . Uczelnia poddaje analizie program kształcenia, zadowolenie studentów z przebiegu praktyki zawodowej oraz opinie pracodawców, dotyczące wymagań rynku pracy względem absolwentów kierunku filologia. Jednostka nie posiada sformalizowanego procesu dotyczącego okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jednak ze względu na posiadane relacje oraz różnorodność prowadzonych wspólnie projektów, Uczelnia pozyskuje niezbędne informacje mające na celu doskonalenie kształcenia na kierunku filologia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Proces umiędzynarodowienia na kierunku filologia realizowany jest poprzez staże dydaktyczne dla nauczycieli akademickich (wyjazdy szkoleniowe i wyjazdy w celu prowadzenia zajęć) oraz mobilność studentów (wyjazdy na studia i na praktyki) w ramach programu Erasmus+, organizację i udział w międzynarodowych konferencjach naukowych, a także organizację wykładów prowadzonych przez wykładowców z zagranicy. Ponadto nawiązano współpracę z uczelnią Cape Breton University w Kanadzie, której celem jest wymiana studentów i wykładowców filologii.

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności studentów, m.in. poprzez realizację lektoratu z drugiego języka obcego na poziomie zaawansowania B2, a także prowadzenie większości przedmiotów na kierunku w języku angielskim. Uczelnia udziela także wsparcia językowego studentom uczestniczącym w mobilności dzięki tzw. Online Linguistic Support (OLS). Student uczestniczący w wyjazdach w ramach programu Erasmus+, który w pierwszym teście biegłości językowej Erasmus+ OLS uzyskał wynik na poziomie pomiędzy A1 a B1 według ESOKJ, zostaje zaproszony do udziału w kursie językowym Erasmus+ OLS w swoim języku nauki lub pracy. Jeśli uzyska wynik na poziomie pomiędzy B2 a C2 według ESOKJ, może wziąć udział w kursie językowym OLS albo w swoim głównym języku nauki lub pracy, albo w języku lokalnym kraju docelowego mobilności w programie Erasmus+, jeśli jest on dostępny na platformie OLS.

Dzięki współpracy realizowanej w ramach programu Erasmus+ studenci Uczelni mają możliwość studiowania na 37 uczelniach i ośrodkach zagranicznych, w tym oferta przeznaczona dla studentów filologii (studia na filologii angielskiej lub praktyki) obejmuje następujące ośrodki: the University College of Teacher Education Vienna (Austria), Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem (Czechy), Université Polytechnique Hauts-De-France (UPHF) (Francja), ES LUIS SEOANE (Hiszpania), Klaipėda State University of Applied Sciences (Litwa), Vytautas Magnus University (Lithuanian University of Educational Sciences) (Litwa), Goce Delčev University (Macedonia Północna), University of Vechta (Niemcy), Polytechnic Institute of Bragança (Portugalia), "1 Decembrie 1918" University of Alba Iulia (Rumunia), Gaziosmanpaşa University (Turcja), İbrahim Çecen University of Ağrı (Turcja), Ondokuz Mayıs University (Turcja), Frederic Chopin Polish Centre in Edinburgh (Szkocja).

Studenci są informowani o możliwości aplikowania na studia poprzez stronę internetową, media społecznościowe oraz spotkania z opiekunem roku dotyczące zachęcania studentów do udziału w programach mobilności.

Istotnym elementem umiędzynarodowienia kierunku jest prowadzenie przedmiotów w języku angielskim, co stwarza możliwość studiowania studentom zagranicznym. Od roku akademickiego 2014/2015 z możliwości tej skorzystało 33 cudzoziemców.

W ramach oferty z wymiany międzynarodowej mogą korzystać studenci i nauczyciele akademicy. Studenci kierunku *filologia* wyjeżdżają najczęściej do następujących ośrodków: Polytechnic Institute of

Braganca w Portugalii (9 wyjazdów), czy Ondokuz Mayis University w Turcji i Jan Evangelista Purkyně University in Usti nad Labem w Republice Czeskiej (po 2 wyjazdy). Praktyki są najczęściej realizowane w Szkocji - Frederic Chopin Polish Centre in Edinburg (6 wyjazdów) oraz w szkole w Hiszpanii - IES LUIS SEOANE (2 wyjazdy). Z kolei najwięcej cudzoziemców przyjeżdża z Ondokuz Mayis University w Turcji (29 przyjazdów na studia) oraz z Polytechnic Institute of Braganca w Portugalii (4 przyjazdy na studia i 1 przyjazd na praktykę). Rekomenduje się podejmowanie prób nawiązania współpracy z uczelniami brytyjskimi czy amerykańskimi.

Jeśli chodzi o nauczycieli akademickich to uczestniczą oni w wyjazdach dydaktycznych i szkoleniowych w ramach programu Erasmus+, najczęściej do ośrodków partnerskich w Austrii, Grecji, Niemczech, Portugalii, Rumunii, Turcji czy na Litwie. Natomiast zagraniczni wykładowcy przyjeżdżają na Uczelnię z jednego ośrodka w Turcji (przyjazd 5 wykładowców z Ondokuz Mayis University). Rekomenduje się podjęcie prób nawiązania współpracy z wykładowcami z innych ośrodków europejskich pracujących na kierunku filologia angielska.

Ponadto uczelnia umożliwia kontakt z międzynarodowym środowiskiem poprzez wspieranie udziału w międzynarodowych konferencjach naukowych. W latach 2015-2020 nauczyciele kierunku filologia wzięli udział w 6 konferencjach międzynarodowych. Rekomenduje się zintensyfikowanie udziału nauczycieli akademickich kierunku w konferencjach odbywających się poza granicami kraju.

W Uczelni funkcjonuje koordynator programu Erasmus+, do którego zadań należy monitorowanie na bieżąco umiędzynarodowienia kształcenia. Studenci i nauczyciele nie są jednak formalnie włączani w proces oceny umiędzynarodowienia, choć nauczyciele i studenci uczestniczący w mobilności międzynarodowej składają stosowne raporty, analizowane następnie przez koordynatora. Koordynator, na podstawie tych raportów, podejmuje działania, takie jak: aktualizacja i terminowe zamieszczanie informacji, katalogów ECTS, formularzy i druków, broszur typu „krok po kroku” na stronach internetowych, w mediach społecznościowych, w newsletterze i w innych serwisach dla studentów. Organizowane są także wydarzenia mające na celu podnoszenia kompetencji m.in. pracowników odpowiedzialnych za umiędzynarodowienie (Konferencja regionalna programu Erasmus+, seminarium „Impact of Erasmus+ on internationalisation of HEI and VET institutions. Promoting best practices in Impact & Dissemination”). Zadania związane ze współpracą zagraniczną leżą w gestii Działu Nauczania i Spraw Studenckich. W ramach swoich obowiązków pracownicy tego działu koordynują sprawy związane z kształceniem cudzoziemców; koordynują i obsługują realizację umów międzynarodowych (np. inicjowanie i zawieranie umów z uczelniami i instytucjami zagranicznymi, nadzorowanie przebiegu współpracy zagranicznej w ramach Programu Erasmus+, przygotowywanie raportów z funkcjonowania Programu Erasmus+ oraz rocznych sprawozdań, koordynowanie międzynarodowej wymiany pracowników w ramach tego programu, monitorowanie pobytów studentów w uczelniach zagranicznych).

Działania te nie mają jednak charakteru kompleksowej oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, w tym gromadzenia informacji na temat międzynarodowych programów wymiany oraz prowadzenia kompleksowej sprawozdawczości dotyczącej współpracy z zagranicą. Skupiają się raczej na funkcjonowaniu programu mobilności Erasmus+. Koordynator programu Erasmus+ analizuje raporty składane przez pracowników i studentów (uczestników programów mobilności), które dotyczą zrealizowanych wyjazdów zagranicznych (studentów na studia lub praktyki, pracowników na szkolenia lub wykładowców w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych w partnerskich uczelniach). Rekomenduje się zapewnienie udziału w opiniowaniu zakresu współpracy międzynarodowej ogółowi studentów i nauczycieli akademickich kierunku filologia, a także podjęcie działań w celu systematycznej i kompleksowej oceny umiędzynarodowienia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom ocenianego kierunku wsparcie w procesie uczenia się, która ma charakter stały i kompleksowy. Wsparcie skierowane jest do studenta w postaci bezpośredniego kontaktu prowadzącego ze studentem podczas konsultacji, które prowadzący obowiązkowo odbywa minimum 1 godzinę tygodniowo. W okresie kształcenia na odległość konsultacje odbywają się online. Studenci mogą kontaktować się z prowadzącymi drogą elektroniczną lub przez starostę drogą telefoniczną.

Biuro Karier oferuje wsparcie w zakresie organizacji kursów i szkoleń celem rozwijania praktycznych umiejętności, jak np. autoprezentacji, przedsiębiorczości umiejętności interpersonalnych czy społecznej odpowiedzialności biznesu. Ponadto Biuro Karier organizuje także targi pracy (w czasie pandemii w formie zdalnej).

Szczególnie uzdolnieni studenci mogą otrzymać nagrody Rektora PWSZ AS np. za najlepsze prace dyplomowe czy wyniki w nauce. Ponadto podczas inauguracji roku akademickiego wręczana jest przez Urząd Województwa Dolnośląskiego nagroda pn. "Najlepszy Dyplom Roku".

Uczelnia oferuje studentom różne formy aktywności m.in. sportowe w Klubie Uczelnianym AZS PWSZ w Wałbrzychu czy organizacyjno-promocyjne w ramach działalności w studenckim kole naukowym Tea Time.

Wsparcie jest dostosowane do różnych grup studentów. Studenci mają m.in. możliwość wnioskowania o indywidualną organizację studiów, indywidualne terminy zaliczeń i egzaminów. Opiekę nad studentami z niepełnosprawnością sprawuje pełnomocnik rektora ds. osób niepełnosprawnych.

Ponadto w trakcie pandemii Uczelnia uruchomiła możliwość wypożyczania niezbędnego sprzętu do odbywania zajęć online, a także stworzyła przestrzeń do odbywania zajęć na terenie Uczelni.

System skarg i wniosków funkcjonuje sprawnie, a studenci wiedzą, że istnieje dla nich taka możliwość. Pierwszym kontaktem studentów przy napotkanym problemie jest opiekun roku, który poprzez mediacje stara się rozwiązać sprawę czy konflikt. Skargi i wnioski rozpatrywane są na poziomie prorektora ds. dydaktycznych i studenckich, a na pisemne skargi i wnioski udzielane są odpowiedzi w tej samej formule. Rozwiązywanie przypadków nietypowych, złożonych może być wspomagane przez rzecznika dyscyplinarnego ds. studenckich.

PWSZ w Wałbrzychu prowadzi działania informacyjne celem przeciwdziałania wszelkim formom przemocy oraz dyskryminacji. Zasady reagowania na przejawy dyskryminacji, jak również wsparcia ofiar reguluje zarządzenie Rektora wraz z załącznikiem, w którym opisana została procedura postępowania. Uczelnia przewidziała dwa tryby postępowania: mediacyjny oraz formalny. Celem pierwszego z nich jest próba polubownego rozwiązania sporu lub konfliktu poprzez ugodę stron, bez następstwa etapu formalnego. Ponadto Uczelnia prowadzi działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa, poprzez obligatoryjne zajęcia ze szkolenia BHP.

Uczelnia zapewnia studentom szkolenie z platform Webex i Moodle, na których odbywają się zajęcia na odległość. Na stronie dostępnej dla studentów po zalogowaniu dostępna jest szczegółowa instrukcja oraz niezbędne linki do zajęć. Ponadto jest wyznaczona osoba, która pomaga studentom przy zaistniałych problemach technicznych.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu oferuje studentom cztery formy świadczeń: stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomogę oraz stypendium Rektora. Zasady przyznawania świadczeń reguluje coroczne zarządzenie Rektora Uczelni. Wnioski rozpatrywane są przez Uczelnianą Komisję Stypendialną, której większość stanowią studenci. Wszelkie niezbędne informacje, instrukcje oraz FAQ znajdują się na stronie internetowej, a w razie problemów wsparcie oferuje Dział Nauczania i Spraw Studenckich.

Kadra wspierająca proces nauczania odpowiada potrzebom studentów. Pracownicy Działu Nauczania i Spraw Studenckich oraz Instytutu umożliwiają wszechstronną pomoc. Obsługa studentów odbywa się stacjonarnie na Uczelni, a także drogą elektroniczną bądź telefonicznie.

Samorząd studencki oraz koła naukowe są wspierane przez Uczelnię materialnie oraz pozamaterialnie. Samorząd studencki posiada własne pomieszczenie wyposażone m.in. w komputer, drukarkę czy czajnik. Budżet samorządu studentów oraz kół naukowych jest realizowany na bieżąco na podstawie składanych wniosków np. o organizację konferencji, wyjazdu na konferencję, działalność projektową czy publikacyjną. Samorząd studentów zgodnie z wymogiem ustawowym przedstawia sprawozdanie finansowe. Opiekę nad kołem naukowym sprawuje pracownik uczelni, który służy wsparciem merytorycznym oraz organizacyjnym.

Uczelnia przeprowadza coroczne przeglądy wsparcia studentów poprzez ankiety online w okresie wakacyjnym. Badanie jest ogólnouczelniane i obejmuje takie obszary jak ocena pracy biblioteki, sekretariatu, działu praktyk zawodowych czy infrastruktury. Wyniki są omawiane m.in. na posiedzeniach Senatu, a następnie publikowane na stronie internetowej. Na podstawie wyników ankiet Uczelnia podejmuje działania wspierające studentów w procesie uczenia się. Studenci mogą swobodnie wypowiadać swoje uwagi, które są wykorzystywane do doskonalenia wsparcia studentów w procesie uczenia się i jego form.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System wsparcia w procesie uczenia się jest kompleksowy, skutecznie funkcjonujący oraz dostępny dla wszystkich studentów. Studenci otrzymują niezbędne wsparcie od nauczycieli akademickich m.in. podczas godzin konsultacyjnych. Ponadto Uczelnia dba o przygotowanie studentów do kształcenia na odległość poprzez przygotowanie niezbędnych instrukcji. Studenci wybitni motywowani są nagrodami. PWSZ AS oferuje różnorodne formy aktywności m.in. organizacyjne czy sportowe. Wsparcie jest dostosowane do potrzeb różnych grup studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami. System skarg i wniosków funkcjonuje sprawnie i skutecznie. Uczelnia stworzyła procedury obejmujące przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także organizuje szkolenia z BHP. PWSZ w Wałbrzychu oferuje studentom pomoc materialną oraz stypendium rektora, jako nagrodę dla najlepszych studentów. Kadra administracyjna jest kompetentna i umożliwia wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich. Samorząd studencki oraz koła naukowe są wspierane przez Uczelnię materialnie oraz pozamaterialnie. Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy, które są podstawą do rozwoju i doskonalenia wsparcia studentów w procesie uczenia się. Głos studencki jest uwzględniany przy planowaniu zmian.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do aktualnych informacji o kształceniu za pośrednictwem strony internetowej oraz Biuletynu Informacji Publicznej. Na stronie internetowej znajduje się charakterystyka Uczelni, opis bazy dydaktycznej, wewnętrznego systemu jakości kształcenia (wraz z rocznymi raportami uczelnianego zespołu ds. oceny jakości kształcenia), zasad bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia. W strefie „Dla kandydata” umieszczono informacje na temat systemu rekrutacji (w tym rekrutacji cudzoziemców i osób z niepełnosprawnościami), zasad przyjęć na studia, opłat za usługi edukacyjne, domu studenta, praktyk, stypendiów, działalności samorządu studentów i kół naukowych, typowych miejsc pracy absolwenta. Na stronie Uczelni są też podane informacje na temat przyjęcia na studia w wyniku potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza formalną edukacją. W strefie „Dla studenta” znajdują się m.in. godziny pracy i kontakt do pracowników administracyjnych zajmujących się obsługą studentów, informacje o organizacji roku akademickiego, zasady dyplomowania, regulamin studiów, procedura przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji na Uczelni. Dostęp do harmonogramów zajęć wymaga zalogowania się na konto studenta lub pracownika. Rekomenduje się, by harmonogramy zajęć były publicznie dostępne na stronie internetowej Uczelni. W strefie „Biblioteka i Wydawnictwo Uczelniane” znajdują się informacje o zasadach funkcjonowania i zasobach biblioteki (w tym bazach danych i czasopismach online).

Dostępny jest też katalog online. W strefie „Biuro Karier” umieszczono m.in. bazę miejsc praktyk, informację dla pracodawców oraz oferty pracy. Można tam też znaleźć ankiety online służące do badania losów absolwentów po roku, trzech i pięciu latach od ukończenia studiów. Na stronie opisano też program Erasmus+ oraz sposoby wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

Strona internetowa Uczelni jest prowadzona w języku polskim, ale część informacji jest też dostępna w języku angielskim i ukraińskim. Ma klarowną strukturę i jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Na stronie internetowej Uczelni brakuje informacji o kadrze dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku studiów. Rekomenduje się, by na stronie internetowej Uczelni znalazły się informacje o osobach prowadzących zajęcia.

Koncepcja kształcenia, kierunkowe efekty uczenia się, program studiów, zasady dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się, regulamin studiów i regulamin praktyk zawodowych oraz karty poszczególnych przedmiotów ze wskazaniem wymagań wstępnych, efektów uczenia się oraz sposobów ich weryfikacji, treści programowych i zalecanej literatury zostały opublikowane w BIP. W BIP opublikowana jest też strategia rozwoju Uczelni, wszystkie uchwały Senatu, Rady Uczelni i Uczelnianej Komisji Wyborczej oraz zarządzenia Rektora. Rekomenduje się, by informacje publikowane obecnie jedynie w BIP znalazły się również na stronie internetowej Uczelni.

W ramach działającego na Uczelni wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia przewidziano procedury monitorujące i oceniające dostęp do informacji o programie studiów, procesie kształcenia oraz jego rezultatach. Poprzez uczestnictwo w pracach uczelnianego zespołu ds. oceny jakości kształcenia w ocenie tej uczestniczą przedstawiciele nauczycieli akademickich i studentów. Wyniki tych działań są wykorzystywane w praktyce, o czym świadczą trwające obecnie prace mające na celu wprowadzenie zmian na stronie internetowej Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

PWSZ w Wałbrzychu posiada wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, który został określony w uchwale Senatu Uczelni. Cele systemu to m.in.: monitorowania jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów poprzez przegląd programów, planów kształcenia i sylabusów przedmiotów pod kątem realizacji kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się; zapewnienie udziału pracodawców i absolwentów w ewaluacji efektów uczenia się; analiza badań losów absolwentów w kontekście potrzeb lokalnego rynku pracy. System tworzą:

- a. Uczelniany zespół ds. oceny jakości kształcenia (UZOJK),
- b. Komisja ds. oceny nauczycieli akademickich,
- c. Kierunkowe zespoły ds. zapewnienia jakości kształcenia (KZZJK).

W skład UZOJK wchodzi: prorektor ds. dydaktycznych i studenckich, reprezentanci KZZJK, kierownik Działu Nauczania i Spraw Studenckich oraz przedstawiciel nauczycieli akademickich i przedstawiciel studentów. Do zadań UZOJK należą: analiza kadry dydaktycznej i dydaktyczno-badawczej, opracowanie i analiza procedury oceny zajęć dydaktycznych przez studentów i absolwentów (ankiety, hospitacje), okresowa ewaluacja procesu nauczania, organizacja szkoleń i seminariów doskonalących umiejętności kadry dydaktycznej, monitorowanie doświadczeń krajowych i zagranicznych szkół wyższych w zakresie jakości kształcenia, przeprowadzanie kontroli i badań ankietowych dotyczących jakości kształcenia. UZOJK przygotowuje roczny raport na temat jakości kształcenia. Raport jest publikowany na stronie Uczelni.

W skład KZZJK wchodzi nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na określonym kierunku studiów, przedstawiciele studentów oraz co najmniej 2 osoby z otoczenia społeczno-gospodarczego. Zespół pozyskuje od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych informacje na temat realizacji zakładanych efektów uczenia się, monitoruje jakość prac dyplomowych, rzetelność ich oceny oraz sposobu przeprowadzania egzaminów dyplomowych, proponuje zasady hospitacji i przeprowadzania ankiet oceniających zajęcia. KZZJK przygotowuje roczne raporty samooceny obejmujące różne aspekty procesu dydaktycznego.

W PWSZ w Wałbrzychu są wyznaczone osoby sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad ocenianym kierunkiem studiów. Kompetencje tych osób oraz relacje między nimi zostały dobrze określone.

Zatwierdzanie oraz zmiany programów studiów są dokonywane uchwałą Senatu Uczelni zgodnie z oficjalnie przyjętą procedurą. Rekrutacja na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte kryteria. Program studiów jest systematycznie oceniany przez studentów (ankiety ewaluacyjne), pracodawców (ankiety pracodawców, ankiety eksperckie) oraz nauczycieli akademickich.

Uczelnia ma właściwie skonstruowany system jakości kształcenia. Analizowane i opracowywane w postaci raportów są informacje pozyskane zarówno od interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Działaniom tym nie towarzyszy jednak pogłębiona refleksja nad koncepcją kształcenia czy kierunkowymi efektami uczenia się. Brak jest przełożenia prowadzonych analiz na realne działania, o czym świadczą zdiagnozowane w kryteriach 1–3 nieprawidłowości.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wyznaczone zostały osoby sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności

tych osób, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

PWSZ w Wałbrzychu posiada formalne procedury projektowania, zatwierdzania i zmiany programów studiów. Uczelnia ma wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia. Prowadzone są systematyczne analizy i oceny procesu kształcenia oparte na wiarygodnych danych. W tych analizach i ocenach uczestniczą zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni. Ich wyniki są publikowane w postaci raportów na stronie internetowej Uczelni. Nie przekłada się to jednak w wystarczającym stopniu na jakość kształcenia, w tym koncepcję kształcenia, przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych, właściwe sformułowanie kierunkowych efektów uczenia się, czy poziom prac dyplomowych. I to zdecydowało o propozycji oceny: kryterium spełnione częściowo.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Zaleca się:

Pełne i efektywne wdrożenie na kierunku studiów zasad wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia przekładające się na wprowadzenie skutecznych działań naprawczych odnośnie do koncepcji kształcenia, przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, określenia kierunkowych efektów uczenia się oraz realizacji programu studiów.

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

W ramach Uchwały nr 543/2014 z dnia 4 września 2014 r. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie określiło wobec jednostki żadnych zaleceń. Wydział podczas oceny programowej na kierunku filologia prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. A. Silesiusa w Wałbrzychu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym otrzymał ocenę pozytywną.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności.

Przewodniczący zespołu oceniającego

dr Bogdan Dziobkowski

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016r. poz. 64, z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie studiów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1679);
7. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2019 r. poz. 1450);
8. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2020 r. poz. 726);
9. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218).
10. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty Uchwałą Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
11. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Załącznik nr 2
do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny

i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1

ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl